

กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน กับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

3.1 กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในต่างประเทศ

กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในต่างประเทศส่วนใหญ่มักจะรวมกันเป็นฉบับเดียว หรือถ้ามีการแยกกันเป็นหลายฉบับก็เพื่อให้บริหารจัดการได้ง่ายขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามจะมีจำนวนไม่มากนัก ซึ่งส่วนมากก็จะแยกเป็นกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฉบับหนึ่ง กับ กฎหมายเงินทดแทนอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่มีกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมากมายหลายฉบับ แบ่งแยกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมากพอสมควร

การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นสำคัญ แต่นอกจากกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแล้ว วิธีการบังคับใช้กฎหมายก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เพราะแม้ว่าจะมีกฎหมายที่ดีแต่ไม่มีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็เป็นการยากที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จได้ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการบังคับใช้กฎหมายไว้ว่า หมายถึง ' การที่ผู้มีอำนาจใช้กฎหมายและผู้อยู่ใต้กฎหมายบังคับต้องมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน และเพื่อให้ผู้อยู่ภายใต้กฎหมายบังคับปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้มีอำนาจใช้กฎหมายอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การให้คำแนะนำปรึกษา

¹เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์และคณะ, ร่างรายงานการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างระบบการบริหารจัดการองค์กร การบังคับใช้กฎหมาย และระบบข้อมูลความปลอดภัยในการทำงานและอาชีวอนามัย, (กรุงเทพฯ : โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาการคุ้มครองทางสังคม, 2549), หน้า34.

2. การออกคำเตือนให้ปฏิบัติ
3. การห้ามหรือถอนการอนุญาตให้ปฏิบัติงาน
4. การออกคำสั่งทางราชการ
5. การดำเนินคดีตามกฎหมาย

กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นอย่างมาก แต่กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยในปัจจุบันยังมีความบกพร่องอยู่ในบางส่วน ดังนั้นจึงควรทำการศึกษากฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศอื่น ๆ ที่สามารถทำให้การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1.1 กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีพื้นที่กว้างขวาง จึงมีการปกครองแบบแบ่งเป็นมลรัฐ ซึ่งมีถึง 50 มลรัฐ ก่อนปี ค.ศ.1970 การตรากฎหมายและมาตรฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นเรื่องของแต่ละมลรัฐที่จะดำเนินการเอง ค่ามาตรฐานและแนวทางในการปฏิบัติจึงแตกต่างกันออกไปในแต่ละมลรัฐ เช่น บางมลรัฐรับเอาค่า TLV (Threshold Limit Value) ของ American Conference of Governmental Industrial Hygienists (ACGIH) มาเป็นมาตรฐานที่ประกาศใช้สำหรับมลรัฐของตน ซึ่งในขณะนั้นรัฐบาลกลางก็มีมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงแรงงาน ซึ่งจะให้บังคับกับเฉพาะผู้ทำสัญญากับรัฐบาลกลางเท่านั้น ต่อมาในปี ค.ศ.1970 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขึ้น มีชื่อว่า Occupational Safety and Health Act of 1970 หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า OSHA Act เป็นกฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของรัฐบาลกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งให้ความคุ้มครองคนงานส่วน

ใหญ่ของประเทศ ยกเว้นคนงานเพียงบางประเภท เช่น คนงานเหมืองที่จะมี The Federal Mine Safety and Health Act ให้ความคุ้มครอง ก็จะไม่อยู่ภายใต้บังคับของ OSHA²

พระราชบัญญัติความปลอดภัยและสุขภาพในการทำงาน ค.ศ. 1970 (Occupational Safety and Health Act of 1970) หรือ OSHA ได้มีการกำหนดมาตรการทางปกครองไว้ด้วย เช่น เมื่อผลการตรวจสถานประกอบการพบว่ามีผลกระทบที่ผิดกฎหมาย ผู้อำนวยการประจำหน่วยงานระดับพื้นที่ (area director) ของ OSHA จะส่งหมายแจ้ง (citation) ที่ระบุการกระทำหรือสภาพที่ผิดกฎหมาย มาตรฐานที่กำหนด และระยะเวลาที่ต้องดำเนินการแก้ไขให้เสร็จสิ้นไปยังนายจ้าง เมื่อนายจ้างได้รับหมายแจ้งแล้วจะต้องตีตราประกาศให้ผู้ปฏิบัติทราบทันที การใช้หมายแจ้งนี้จะใช้เฉพาะกรณีของการกระทำผิดที่รุนแรง (serious violation) แต่ถ้าไม่ใช่กรณีการกระทำผิดที่รุนแรงนายจ้างจะได้รับใบเตือน (notice) ซึ่งนายจ้างไม่ต้องตีตราประกาศ³

นอกจากนี้เพื่อให้กฎหมายมีผลบังคับได้จริง OSHA ยังได้กำหนดโทษทางอาญาไว้ด้วย เช่น กรณีที่มีการกระทำโดยเจตนาเป็นเหตุให้ลูกจ้างถึงแก่ความตาย นายจ้างจะถูกปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นเหรียญสหรัฐ หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้ามีการกระทำผิดซ้ำอีก โทษจะสูงขึ้นเป็นจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นเหรียญสหรัฐ หรือทั้งจำทั้งปรับ⁴

OSHA เป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่าการทำงานของลูกจ้างทั้งชายและหญิงมีสภาพการทำงานที่มีความ

²วันทนี พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า 35.

³สรารุท สุธรรมมาสา, เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพหน่วยที่ 1-8, (นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533), หน้า 110.

⁴คณิต ฅ นคร, ประมวลกฎหมายอาญา หลักกฎหมายและพื้นฐานการเข้าใจ, (กรุงเทพฯ : นิติธรรม, 2535), หน้า 179.

ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ โดยมีอำนาจบังคับใช้มาตรฐานซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ OSHA Act ช่วยเหลือและสนับสนุนรัฐเพื่อให้เกิดสภาพการทำงานที่มีความปลอดภัยและอนามัยที่ดี โดยจัดให้มีการวิจัย มีข้อมูลข่าวสาร ให้การศึกษาฝึกอบรมในด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง(มาตรา1)

โดย OSHA Act ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภา(Congress) ให้ดำเนินการต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. สนับสนุนนายจ้างและลูกจ้างให้มีความพยายามที่จะลดสิ่งอันตรายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ที่มีการจ้างงาน รวมทั้งสนับสนุนนายจ้างและลูกจ้างให้จัดแผนงานใหม่หรือทำแผนงานที่มีอยู่แล้วให้สมบูรณ์ในเรื่องการจัดการให้สภาพการทำงานมีความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
2. ให้อำนาจรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานในการวางกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยมีความสอดคล้องกับธุรกิจการค้าระหว่างรัฐ และดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย
3. ดำเนินการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รวมทั้งปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาวิธีการ เทคนิค แนวทางใหม่ ๆ ในการจัดการเกี่ยวกับปัญหาของความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
4. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในทางการแพทย์เพื่อที่จะมั่นใจว่าการปฏิบัติต่อไปของลูกจ้างจะไม่เกิดอันตรายต่อสุขภาพ การสูญเสียสมรรถภาพในการทำงาน การมีชีวิตที่สั้นลงอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการทำงาน
5. จัดฝึกอบรมเพื่อที่จะเพิ่มความสามารถและจำนวนบุคคลากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
6. สนับสนุนรัฐให้เกิดความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ในการบริหารและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยให้ทุนแก่รัฐเพื่อช่วยเหลือตามความต้องการและความรับผิดชอบในเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การพัฒนาแผนดำเนินการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของ OSHA Act พัฒนาการบริหารและบังคับใช้กฎหมายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ดำเนินการทดลองและสาธิตในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น(มาตรา2)

OSHAAct กำหนดให้นายจ้างจัดสถานที่ทำงานและดูแลคนงานให้ปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ต่อคนงานที่มีผลทำให้ถึงแก่ชีวิต หรือได้รับอันตรายทางกายอย่างสาหัส และให้นายจ้างดำเนินการตามมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่ประกาศไว้ภายใต้ OSHAAct นอกจากนี้ยังได้กำหนดหน้าที่ของลูกจ้างที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือคำสั่งต่างๆตามที่ OSHAAct กำหนดไว้(มาตรา5)

OSHAAct กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานพิจารณาอนุญาตแผนดำเนินการของมลรัฐในการพัฒนาและบังคับใช้มาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด(มาตรา18) ซึ่งการที่กฎหมายกำหนดไว้เช่นนี้ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียว หรืออย่างน้อยทำให้การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

OSHAAct กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานทำการรวบรวมสถิติที่ถูกต้องในเรื่องการได้รับบาดเจ็บและเจ็บป่วยจากการทำงาน โดยในการดำเนินการตามหน้าที่นี้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานอาจ

1. ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และเข้าไปมีส่วนร่วมโดยตรงในแผนดำเนินการในการศึกษาข้อมูลและการสื่อสารต่าง ๆ จากสถิติเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการประกอบอาชีพ
2. ให้ทุนแก่รัฐและหน่วยงานลำดับรองต่าง ๆ เพื่อที่จะช่วยเหลือในการพัฒนาและบริหารงานเกี่ยวกับสถิติในเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
3. ดำเนินการโดยการให้ทุนหรือการทำสัญญาในเรื่องการวิจัยและการสืบสวนเพื่อพัฒนาให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ตาม OSHAAct(มาตรา 24)

OSHAAct กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบและสอบสวนในโรงงาน สถานที่ก่อสร้าง สถานที่ทำงาน และสถานที่อื่นๆ ที่มีการทำงานโดยลูกจ้างได้ นอกจากนี้ยังกำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบพิเศษ ในกรณีที่ลูกจ้างหรือตัวแทนลูกจ้างเชื่อว่ามี การฝ่าฝืนมาตรฐานความปลอดภัยและสุขภาพ ซึ่งการตรวจสอบและสอบสวนนี้มีผลบังคับได้ตามกฎหมาย หากการดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย(มาตรา 8)

การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบและสอบสวนนี้ ในบางกรณี OSHAAct ได้กำหนดให้มีการทำงานร่วมกันของรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและรัฐมนตรีกระทรวง

สาธารณสุขและบริการสังคม เช่น มาตรา (8)(c)(2) ให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานโดยความร่วมมือจากรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ออกระเบียบให้นายจ้างเก็บข้อมูลอย่างถูกต้อง เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน และจากการสังเกตพบว่าการดำเนินงานของรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานที่ OSHA กำหนดให้มีการทำงานร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมนั้น ส่วนมากเป็นเรื่องที่ต้องมีการทำการศึกษาล่วงก่อน แล้วจึงนำผลจากการศึกษามาใช้ แสดงให้เห็นถึงการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวงอย่างชัดเจน

OSHA กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานมีอำนาจหน้าที่ในการประกาศหรือแก้ไขมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย(Occupational Safety and Health Standard)ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด และในกรณีที่เกิดการขัดแย้งในเรื่องมาตรฐานรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานจะต้องประกาศมาตรฐานซึ่งให้ความคุ้มครองมากที่สุดในเรื่องความปลอดภัยและสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับคนงาน ซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรฐานนี้ในบางกรณีกำหนดให้มีการดำเนินการร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจน เช่น รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานมีอำนาจที่จะอนุญาตให้มีมาตรฐานหรือบางส่วนของมาตรฐานที่แตกต่างออกไป ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจด้วยตนเองหรือรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมได้ทำการรับรอง เป็นต้น(มาตรา 6)

กำหนดเรื่องการวิจัยและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดกฎเกณฑ์ให้รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและหน่วยงานในรัฐบาลกลางที่เกี่ยวข้อง ทำการวิจัย ทดลอง พิสูจน์เกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รวมถึงต้องทำการปรึกษากันเป็นระยะเพื่อพัฒนาแผนดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัย ซึ่งหน้าที่ของรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมภายใต้กฎหมายนี้ อาจมอบหมายให้กับผู้อำนวยการของสถาบันความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายนี้ก็ได้ และสุดท้ายเป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานจะต้องทำหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลซึ่งรวบรวมมาจากรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ให้แก่นายจ้าง ลูกจ้าง และองค์กรที่เกี่ยวข้อง(มาตรา 20)

OSHA กำหนดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษา(Advisory Committee) ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 12 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีแรงงาน และอีก 4 คนจะได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรี

กระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ซึ่งสมาชิกทั้งหมดเลือกสรรขึ้นมาจากผู้ที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถทางด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมในการบริหารจัดการต่าง ๆ (มาตรา 7)

OSHAAct กำหนดให้มีคณะกรรมการการตรวจสอบความปลอดภัยและอาชีวอนามัย (The Occupational Safety and Health Review Commission) ประกอบด้วย สมาชิกจำนวน 3 คนซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธานาธิบดี โดยได้รับการแนะนำและยินยอมจากวุฒิสภา ทั้งนี้พิจารณาจากผู้ที่มีประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ ซึ่งมีความเหมาะสมกับหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวภายใต้ OSHAAct มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคดีเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รวมถึงกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง(มาตรา 12)

OSHAAct กำหนดให้มีสถาบันความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ (National Institute for Occupational Safety and Health) เป็นหน่วยงานภายใต้กรมบริการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ซึ่งสถาบันนี้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. พัฒนาและจัดวางมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่ได้รับการรับรอง
2. ดำเนินการตามหน้าที่ต่าง ๆ ของรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมดังที่ระบุไว้ตาม OSHAAct
3. ผู้อำนวยการของสถาบันภายใต้การตัดสินใจของตนเองหรือจากการร้องขอจากรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมมีอำนาจหน้าที่ดังนี้
 - 3.1 ดำเนินการวิจัยและจัดแผนงานทดลองตามที่จำเป็นในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยขึ้นใหม่
 - 3.2 แนะนำมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยซึ่งควรได้รับการพัฒนาไปยังรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ภายหลังจากได้พิจารณาผลของการวิจัยและแผนงานการทดลองแล้ว

OSHAAct กำหนดให้มีคณะกรรมการแห่งชาติในเรื่องกฎหมายเงินทดแทนให้แก่คนงาน (National Commission on State Workman's Compensation Laws) โดยกำหนดให้คณะกรรมการประกอบด้วยสมาชิก 15 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี โดยเลือกจากสมาชิกของคณะกรรมการของรัฐในเรื่องเงินทดแทน ตัวแทนผู้ดำเนินธุรกิจ ประกันภัย ผู้ใช้แรงงาน สมาชิกของกลุ่มวิชาชีพในทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในเรื่องเวช

ศาสตราจารย์หรือในเรื่องเงินทดแทนให้แก่คนงาน นักศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องเงินทดแทนให้แก่คนงาน และตัวแทนจากสาธารณชน ทั้งนี้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม จะเป็นสมาชิกของคณะกรรมการนี้โดยตำแหน่ง ซึ่งคณะกรรมการจะมีหน้าที่ในการศึกษาและประเมินผลกฎหมายเงินทดแทนให้แก่คนงาน เพื่อที่จะตัดสินใจว่ากฎหมายดังกล่าวมีระบบที่ดีเพียงพอและมีความยุติธรรมเรื่องเงินทดแทนหรือไม่(มาตรา 27)

OSHAAct กำหนดเกี่ยวกับแผนงานในเรื่องความปลอดภัยและความรับผิดชอบของหน่วยงานในรัฐบาลกลาง โดยกำหนดให้มีหัวหน้าหน่วยงานของรัฐบาลกลาง โดยแต่ละแห่งจะจัดให้มีการดำเนินการให้แผนงานเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามกฎหมาย(มาตรา 19)

OSHAAct กำหนดเรื่องการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่ธุรกิจขนาดเล็กไว้ว่าให้มีมาตรการที่เหมาะสมในการที่จะช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็ก โดยได้กำหนดให้กู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการบริหารจัดการได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกหรือวิธีในการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานตาม OSHAAct หรือมาตรฐานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามแผนดำเนินการที่ได้รับการอนุมัติตาม OSHAAct ในกรณีที่ผู้บริหารเห็นว่าอาจเกิดความเสียหายในทางเศรษฐกิจแก่ธุรกิจขนาดเล็กหากปราศจากการช่วยเหลือ(มาตรา 28)

OSHAAct กำหนดเรื่องรายงานประจำปีไว้ว่า ภายในกำหนด 120 วันหลังจากการเรียกประชุมโดยปกติของรัฐสภา รัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม จะต้องเตรียมการยื่นเสนอรายงานในเรื่องที่ระบุไว้ใน OSHAAct แก่ประธานาธิบดีเพื่อที่จะผ่านไปยังรัฐสภาต่อไป กระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นเพื่อที่จะให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ของ OSHAAct ในการบริหารจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยรายงานดังกล่าวจะประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การกำหนดมาตรฐานดังกล่าว การพัฒนาที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา การประเมินผลมาตรฐานและการกำหนดมาตรฐาน การกำหนดขอบเขตในการกำหนดมาตรฐาน การประเมินผลกระทบที่ได้รับจากมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รายงานสรุปเกี่ยวกับการตรวจสอบและการบังคับใช้ที่เกิดขึ้น การวิเคราะห์และประเมินผลกิจกรรมวิจัยซึ่งเกิดจากการได้รับทุนจากรัฐบาลและองค์กรเอกชน การวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดโรคในการประกอบอาชีพ การประเมินผลเทคโนโลยีในการควบคุมและตรวจวัดอันตรายตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในรอบปีที่ผ่านมา การ

อธิบายถึงความร่วมมือที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินตามกฎหมายนี้ รายงานเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการพัฒนาส่งเสริมการฝึกอบรมบุคคลากรในสาขาความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในรอบปีที่ผ่านมา รวมทั้งการคาดคะเนถึงความต้องการในอนาคตและความพยายามที่จะต้องมีขึ้นของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการกำหนดมาตรฐานใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น รวมทั้งข้อเสนอแนะในเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย เพื่อที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่ดีแก่คนงาน และการพัฒนาการบริหารงานภายใต้ OSHAAct (มาตรา 26)

ส่วนกฎหมายเงินทดแทนของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นเริ่มมีขึ้นในปี ค.ศ. 1908 คือ Federal Employee Compensation Act (FECA) ซึ่งครอบคลุมเฉพาะลูกจ้างของรัฐบาลกลางเท่านั้น จนกระทั่งปี ค.ศ. 1911 จึงมีกฎหมายเงินทดแทนของมลรัฐฉบับแรกประกาศใช้ ซึ่งในขณะนั้นโรคจากการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ยังไม่ปรากฏ ประกอบกับรายงานของหน่วยงานราชการไม่เพียงพอ จึงมีผู้ได้รับเงินทดแทนเนื่องจากโรคจากการประกอบอาชีพน้อยมาก ปัจจุบันมลรัฐต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายเงินทดแทนเป็นของตนเอง ฉะนั้นกฎหมายเงินทดแทนของแต่ละมลรัฐจึงมีความแตกต่างกัน แต่มีวัตถุประสงค์เหมือนกัน คือ เพื่อให้คนงานมีเงินได้ในระหว่างการรักษาตัวเนื่องจากการบาดเจ็บ ให้ความมั่นใจว่าคนที่บาดเจ็บสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อีก และหลีกเลี่ยงการฟ้องร้อง โดยผู้บาดเจ็บจะได้รับการรักษาโดยอัตโนมัติ โดยไม่คำนึงว่าการบาดเจ็บเกิดจากนายจ้างหรือลูกจ้าง และนอกเหนือจากเงินทดแทนตามกฎหมายเงินทดแทนแล้ว ลูกจ้างที่ได้รับบาดเจ็บ เจ็บป่วยหรือเสียชีวิตยังอาจได้รับประโยชน์ทดแทนจากแหล่งอื่น ๆ ด้วย เช่น กองทุนประกันของมลรัฐ เป็นต้น⁵

เมื่อเปรียบเทียบกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา (OSHAAct) กับ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยพบว่า

- (1) OSHAAct กำหนดให้สภามีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังนี้คือ ดูแลให้กระทรวงแรงงานวางกฎระเบียบเกี่ยวกับ

⁵วันทนี พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า37.

มาตรฐานต่าง ๆ และตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายวิจัยและพัฒนา กำหนดเกณฑ์มาตรฐานทางการแพทย์ และฝึกอบรมบุคลากร กำหนดให้สภาต้องสนับสนุนนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทำให้งานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้รับความสำคัญอย่างแท้จริงในทางปฏิบัติ แตกต่างจากประเทศไทยที่การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานยังไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร

- (2) OSHAAct กำหนดให้นายจ้างและลูกจ้างต้องทำตามมาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตาม OSHAAct ดังนั้นเมื่อมี OSHAAct ฉบับเดียวที่กำหนดหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จึงทำให้นายจ้างและลูกจ้างเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการ แตกต่างจากประเทศไทยที่มีกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหลายฉบับกำหนดหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง ทำให้นายจ้างและลูกจ้างมีความรู้สึกว่าเป็นภาระ
- (3) OSHAAct กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานทำหน้าที่ในการประกาศหรือแก้ไขมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนกรณีที่ต้องมีการทำงานร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ทำให้กฎหมายและมาตรฐานออกมาเป็นแนวทางเดียวกัน เพราะมีผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเพียงหน่วยงานเดียว แต่กรณีที่ต้องมีการทำงานร่วมกันก็จะมีกำหนดไว้ชัดเจน ทำให้ไม่เกิดความสับสน ซึ่งแตกต่างจากของประเทศไทยที่มีหลายหน่วยงานทำหน้าที่ในการประกาศหรือแก้ไขมาตรฐานต่าง ๆ โดยยังไม่มีประสานงานกันอย่างเป็นระบบ
- (4) มีคณะกรรมการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมีการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีทั้งสองกระทรวง ถือเป็นประสานงานกันโดย OSHAAct กำหนดไว้อย่างชัดเจน แตกต่างจากประเทศไทยที่บางส่วนยังไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนให้มีการทำงานร่วมกัน

- (5) OSHA กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานในการเข้าไปตรวจสอบและสอบสวนในโรงงาน และมีกรณีที่ต้องทำงานร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมซึ่งกฎหมายมีกำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยส่วนใหญ่จะเป็นกรณีที่ต้องมีการศึกษาเสียก่อนจึงค่อยดำเนินการ อาจเป็นเพราะกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมมีหน่วยงานภายในที่ทำหน้าที่ในการศึกษาวิจัยอยู่และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อให้กระทรวงแรงงานไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อนจึงมีการกำหนดให้เป็นเช่นนั้น และการที่มีหน่วยงานเดียวทำหน้าที่ในการตรวจสอบเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นก็ทำให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพดีกว่ามีหลายหน่วยงานทำหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งระบบการตรวจสอบของประเทศไทยยังคงมีหลายหน่วยงานทำหน้าที่ซ้ำซ้อนกันอยู่ แม้ว่าจะมีรายละเอียดในการตรวจสอบแตกต่างกันออกไปบ้าง แต่ก็ทำให้เกิดความสับสนและสิ้นเปลืองงบประมาณ
- (6) OSHA กำหนดหน้าที่วิจัยพัฒนาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน โดยกำหนดให้มีสถาบันความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ(National Institute for Occupational Safety and Health) ซึ่งเป็นหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ทำหน้าที่ในการวิจัยและพัฒนา แนะนำรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รวมถึงกำหนดหน้าที่และแนวทางปฏิบัติของรัฐมนตรีว่ากระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม รัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน และหน่วยงานในรัฐบาลกลางต้องทำอะไรและอย่างไรบ้าง จึงไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยเพราะประเทศไทยยังไม่มีพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็น การเฉพาะ การที่จะกำหนดอำนาจหน้าที่ข้ามกระทรวงจึงไม่เป็นผลสำเร็จ
- (7) OSHA กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานในการรวบรวมสถิติที่ถูกต้องในเรื่องการได้รับบาดเจ็บและเจ็บป่วยจากการทำงาน และมีการกำหนดเรื่องagency agreementไว้ด้วย ทำให้ไม่ต้องมาพิจารณาว่าทำได้หรือไม่ ซึ่งเป็นการลดภาระของภาครัฐ และยังทำให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพดีขึ้นอีกด้วย แต่ประเทศไทยมีหลายหน่วยงานทำหน้าที่รวบรวมสถิติ ทำให้สถิติของประเทศไทยยังไม่สามารถนำมาใช้พัฒนาระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกรณีagency agreementประเทศไทยก็ยังไม่มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน

- (8) OSHAAct กำหนดให้มีการทำรายงานประจำปี โดยได้มีการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมทำงานร่วมกัน ซึ่ง OSHAAct ก็ได้กำหนดไว้ด้วยว่าต้องรายงานเรื่องใดบ้าง เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็น เรื่องที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งสิ้น แตกต่างจากประเทศไทยที่ยังไม่มีกฎหมายกำหนดไว้
- (9) OSHAAct กำหนดเรื่องการช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็ก และกำหนดให้ต้องดำเนินการ สอดคล้องกับมาตรฐานตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพ 1970 และ มาตรฐานอื่น ๆ ซึ่งประเทศไทยก็มีความพยายามที่จะให้ความช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็ก เช่นเดียวกัน แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้อย่างเป็นทางการ อาจเป็นเพราะปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่มีพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการ ทำงานเป็นการเฉพาะ
- (10) ในเรื่องเงินทดแทนให้แก่คนงานนั้น OSHAAct ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการแห่งชาติเรื่อง เงินทดแทนให้แก่คนงาน(National Commission on State Workman's Compensation Laws) ซึ่งมีรัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม และ รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์เป็นคณะกรรมการด้วย เพื่อทำหน้าที่ในการศึกษาและ ประเมินผลกฎหมายเงินทดแทนให้แก่คนงาน ซึ่งระบบนี้จะทำให้กฎหมายเงินทดแทนมีการ พัฒนาอย่างเท่าทันสถานะการที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ประเทศไทยยังไม่มีระบบนี้ และคง เป็นไปได้ยากที่จะทำให้มีความมีความร่วมมือระหว่างกระทรวงได้ เพราะยังไม่มีหน่วยงาน หลักและกฎหมายหลักเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- (11) ประเทศสหรัฐอเมริกามีการปกครองแบบแบ่งเป็นมลรัฐและแต่ละมลรัฐก็สามารถกำหนด แผนการพัฒนาและบังคับใช้มาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของตนเองได้ แต่ OSHAAct ได้กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาต แผนดำเนินการของแต่ละมลรัฐด้วย จึงทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในเรื่อง มาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย อีกทั้งหน่วยงานในรัฐบาลกลางจะมีการ ดำเนินการคงสภาพแผนงานเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้สอดคล้องกับ มาตรฐานตามกฎหมาย นอกจากนี้แต่ละมลรัฐยังมีกฎหมายเงินทดแทนเป็นของตนเอง โดยวัตถุประสงค์ของกฎหมายเงินทดแทนไม่แตกต่างจากประเทศไทย ซึ่งแม้แต่ละมลรัฐจะมี กฎหมายเงินทดแทนเป็นของตนเองแต่เนื่องจากส่วนใหญ่ได้พัฒนามาจากกฎหมายเงิน

ทดแทนของรัฐนิวยอร์กจึงมีความใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังมีวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมายเหมือนกัน ดังนั้นจึงทำให้ไม่เกิดความแตกต่างกันมากนัก แต่แท้จริงแล้วจะนำประเด็นนี้มาเปรียบเทียบกับประเทศไทยไม่ได้เพราะประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการแบ่งการปกครองเป็นมลรัฐ ดังนั้นการที่แต่ละมลรัฐมีกฎหมายเป็นของตนเองจึงไม่ได้หมายความว่า มีกฎหมายเดียวกันหลายฉบับอันจะนำมาซึ่งความซ้ำซ้อนดังเช่นระบบของประเทศไทย

- (12) จะเห็นได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกามี OSHA Act เพียงฉบับเดียวที่กำหนดเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งระบบ ซึ่งคุ้มครองคนงานทั้งหมด ยกเว้นคนงานเหมืองที่มี The Federal Mine Safety and Health Act คุ้มครองเป็นการเฉพาะ การที่มี OSHA Act เป็นกฎหมายเพียงฉบับเดียวและเป็นกฎหมายเฉพาะเช่นนี้ทำให้การบริหารจัดการเป็นไม่ซ้ำซ้อน อีกทั้ง OSHA Act ยังได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการบัญญัติและวิธีการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ไว้ในกฎหมายด้วย ทำให้วัตถุประสงค์และวิธีการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นแนวทางเดียว การบริหารจัดการจึงเป็นเอกภาพและประหยัดงบประมาณในการบริหารจัดการ ซึ่งแตกต่างจากการบริหารจัดการของประเทศไทย เพราะประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน อีกทั้งกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังแยกออกเป็นหลายฉบับด้วย

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งพบว่ามี การกำหนดอำนาจหน้าที่ค่อนข้างชัดเจน และมีกฎหมายหลักที่กำหนดอำนาจหน้าที่เพียง 2 ฉบับ คือ กฎหมายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงาน และกฎหมายเงินทดแทน

3.1.2 กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหราชอาณาจักร

หลังจากที่สหราชอาณาจักรมีการพัฒนาระบบการผลิตเป็นภาคอุตสาหกรรมมากขึ้นในปลายศตวรรษที่ 16 ปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพก็เกิดขึ้นมากมาย จึงพัฒนาให้มีการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขึ้น ซึ่งระยะแรกจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มสถานประกอบการบางกลุ่ม และส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นเรื่องสุขาภิบาลเท่านั้น แต่ต่อมาบุคคลากรทางการแพทย์ก็เริ่มมีการพูดถึงปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการทำงานด้วย จึงมีการประกาศใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยโดยตรงขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1833 คือ The Factory Act of 1833 ซึ่งใจความสำคัญของ The Factory Act of 1833 คือ การออกตรวจโรงงานและการให้มีแพทย์รับรองก่อนเข้าทำงาน ต่อจากนั้นได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยได้เริ่มกำหนดคุณลักษณะของผู้ที่จะทำงานได้ให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น มีการกำหนดบทบาทของแพทย์ในการสอบสวนอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน พัฒนาให้มีการรายงานโรคที่เกี่ยวกับการทำงานตามที่กำหนดไว้ และให้มีการสอบสวนสาเหตุของโรคนั้น ๆ ด้วย จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1897 ได้ออกกฎหมาย Workman's Compensation Act ขึ้น ทำให้โรงงานต่าง ๆ ได้เริ่มจ้างแพทย์เข้ามาปฏิบัติงานในโรงงานของตน เพื่อป้องกันการสูญเสียเงินจากการร้องเรียนของคณงานตาม Workman's Compensation Act และต่อมาจึงได้มีการพัฒนาไปสู่การบริหารอาชีวอนามัยอย่างแท้จริง ในปี ค.ศ. 1974 สภากงาร่วมกันผลักดันให้มีการออกกฎหมายด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมมากยิ่งขึ้น จึงเกิดเป็น The Health and Safety at Work etc. Act 1974 ซึ่งต่อมาได้มีการพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นจนถึงปัจจุบัน โดย The Health and Safety at Work etc. Act 1974 ได้บัญญัติให้มีหน่วยงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขึ้นสองหน่วยงานด้วยกัน ได้แก่ The Health and Safety Commission (HSC) และ The Health and Safety Executive (HSE)⁶

ส่วนระบบเงินทดแทนของสหราชอาณาจักรนั้น เมื่อคนงานบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานคนงานสามารถเรียกร้องเงินทดแทนเพื่อเป็นการชดเชยการเจ็บป่วย

⁶ วันทนี พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า 41-42.

นั้นได้ตามกฎหมาย Workman's Compensation Act โดยกระทำได้สองวิธีใหญ่ ๆ คือ การขอเงินทดแทนจากรัฐบาล โดยต้องเป็นการเจ็บป่วยจากโรคที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ตามกฎหมาย และการฟ้องนายจ้างต่อศาลในฐานะที่ละเลยต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย⁷

การบังคับใช้กฎหมายในประเทศอังกฤษโดย Dr.Adrian Ellis⁸ ได้ทำการศึกษาและนำเสนอเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและการตรวจความปลอดภัยในการทำงานพบว่า

1. แม้จะมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจำนวนมากแต่ยังไม่เพียงพอ และยังมีผู้ฝ่าฝืนกฎหมายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอยู่บ้าง อย่างไรก็ตามพบว่าการลงโทษจำคุกนั้นมีน้อยมาก ในขณะที่การลงโทษโดยการปรับพบน้อยกว่า การลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายความปลอดภัยในประเทศอังกฤษจะต้องผ่านการพิจารณาจากศาล และกรณีที่มีคนเสียชีวิตจากการทำงานต้องมีการพิสูจน์หาสาเหตุที่แท้จริงของการเสียชีวิตก่อน
2. นโยบายการตรวจความปลอดภัยและการบังคับใช้กฎหมาย เครื่องมือที่ใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ การออกคำสั่ง การตักเตือน และการดำเนินคดี นอกจากนี้การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนยังนำไปสู่การจัดทำหลักการและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทำให้พนักงานตรวจมีความเข้าใจในกรอบกฎหมาย และแนวทางการบริหารจัดการของภาครัฐดียิ่งขึ้น ในหลายประเทศได้จัดให้การตรวจความปลอดภัยอยู่ในแผนระดับชาติ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด
3. การคัดเลือกพนักงานตรวจความปลอดภัยในการทำงาน มีวิธีการคัดเลือกพนักงานตรวจความปลอดภัยในการทำงาน โดยพิจารณาจากวุฒิการศึกษา หรือความรู้ความสามารถ ส่วนพนักงานระดับผู้เชี่ยวชาญจะคัดเลือกจากบุคคลที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาที่เกี่ยวข้อง และเมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วก็จะมีการพัฒนาบุคคลากรเหล่านั้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การฝึกอบรม การกำหนดทักษะของพนักงานตรวจความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การแบ่งประเภทของพนักงานตรวจความปลอดภัยและอาชีวอนามัยและการตรวจโดยแยกประเภทอุตสาหกรรม โดยในประเทศอังกฤษแบ่งพนักงานตรวจแรงงานเป็นสองประเภทคือ General Inspectors ทำหน้าที่ตรวจภาคสนามทั้งในสถานประกอบการ โรงเรียน

⁷ เรื่องเดียวกัน.

⁸ เจลิมซัย ซัยกิตติภรณ์และคณะ, การศึกษาวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างระบบการบริหารจัดการองค์กร การบังคับใช้กฎหมาย และระบบข้อมูลความปลอดภัยในการทำงานและอาชีวอนามัย, (กรุงเทพฯ : โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาการคุ้มครองทางสังคม, 2549), หน้า34-36.

หรือมหาวิทยาลัย ซึ่งพนักงานตรวจแรงงานควรเป็นผู้ที่มีทักษะดีในการตรวจด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และ Specialist Inspectors เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาเฉพาะด้านและมีประสบการณ์ในการทำงาน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา General Inspectors ทั้งนี้การตรวจไม่เจาะจงประเภทอุตสาหกรรม โดยพนักงานตรวจแรงงานหมุนเวียนตรวจในอุตสาหกรรมที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ของตนเอง และการจัดระบบอาวุโสของพนักงานตรวจความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ซึ่งมักจัดให้พนักงานตรวจแรงงานใหม่ เป็นพนักงานตรวจแรงงานอ่อนอาวุโส ได้รับมอบหมายให้ตรวจสถานประกอบกิจการที่มีความซับซ้อนน้อย หรือมีระดับอันตรายไม่รุนแรง จนเมื่อประสบการณ์ระดับหนึ่ง จึงเลื่อนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น และตรวจในสถานประกอบกิจการที่มีความเสี่ยงสูงและซับซ้อนมากขึ้น

4. การส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย การเพิ่มการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นเป้าหมายการดำเนินการของนานาประเทศไม่เฉพาะแต่ประเทศอังกฤษเท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงมีการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย และส่งเสริมความร่วมมือขององค์กรต่าง ๆ เช่น นายจ้าง ลูกจ้าง และสหภาพแรงงาน รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมและรณรงค์ต่าง ๆ ซึ่งภาครัฐมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น การผลิตสื่อต่าง ๆ การจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหราชอาณาจักร กับ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยพบว่า

สหราชอาณาจักรก็มีกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฉบับเดียว คือ The Health and Safety at Work etc. Act 1974 ซึ่งทำหน้าที่กำหนดหน่วยงานบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังนั้นจึงมีหน่วยงานบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเฉพาะตามที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้เท่านั้น ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน แตกต่างจากประเทศไทยที่มีกฎหมายที่กำหนดหน่วยงานบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหลายฉบับ

สหราชอาณาจักรมีพนักงานตรวจความปลอดภัยที่เป็นเอกภาพ เพราะถูกกำหนดขึ้นโดยกฎหมายฉบับเดียว คือ The Health and Safety at Work etc. Act 1974 ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการตรวจความปลอดภัย สามารถจัดระบบและพัฒนาพนักงานตรวจความปลอดภัยได้ง่าย แตกต่างจากระบบของประเทศไทยที่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจความปลอดภัยหลายหน่วยงาน ทำให้ตรวจสอบได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและยังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณเกินสมควรอีกด้วย

ประเทศอังกฤษให้ความสำคัญกับนโยบายการตรวจความปลอดภัยและการบังคับใช้กฎหมายมาก โดยในการจัดทำนโยบายการตรวจความปลอดภัยนั้นจะต้องชัดเจน เพราะคิดว่าจะนำไปสู่การจัดทำหลักการและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อันจะส่งผลให้พนักงานตรวจความปลอดภัยทำงานได้ง่าย เพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ แตกต่างจากประเทศไทยที่ยังมีความซ้ำซ้อนของนโยบายการตรวจความปลอดภัยและการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้นโยบายไม่ชัดเจนและการบังคับใช้กฎหมายยังไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สหราชอาณาจักรยังมีความพยายามพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายอยู่เสมอ โดยวิธีการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ พยายามส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย พยายามส่งเสริมความร่วมมือขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งการจะเป็นเช่นนั้นได้ก็จะต้องมีหน่วยงานที่เป็นเอกภาพเสียก่อน แต่หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยยังไม่เป็นเอกภาพ

3.1.3 กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นมีกฎหมายมาตรฐานแรงงานหรือที่เรียกว่า The Labour Standard Law มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1974 และได้มีการปรับปรุงพัฒนาและออกเพิ่มเติมอีกหลายฉบับ เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคนิคและสังคม จนกระทั่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดย The Labour Standard Law เน้นการทำงานอย่างปลอดภัยของลูกจ้างโดยการควบคุมดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม มีการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานในภาคอุตสาหกรรมโดยการกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ขึ้นมาควบคุม และส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและการบาดเจ็บในภาคอุตสาหกรรม โดยในปี ค.ศ. 1988 ได้ปรับปรุงเกี่ยวกับระบบการจัดการด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยเพื่อรองรับสถานประกอบการขนาดเล็ก

และขนาดกลาง และมีการส่งเสริมสุขภาพคนงานมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยของคนงาน⁹

นอกจากกฎหมายมาตรฐานแรงงานแล้วประเทศญี่ปุ่นยังมีกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศญี่ปุ่นโดยเฉพาะ เรียกว่า **กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 (Industry Safety and Health Law of 1972)** ซึ่งได้กำหนดมาตรการป้องกันอันตรายจากการทำงานและการบาดเจ็บจากการทำงานของลูกจ้าง โดยกำหนดเป็นเรื่อง ๆ ในแต่ละบท เช่น บทที่ว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องจักร บทที่ว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับวัตถุหรือสารอันตราย และได้กำหนดบทลงโทษไว้ด้วย เช่น สารเคมีอันตรายหรือวัตถุอันตรายบางชนิดที่เป็นอันตรายร้ายแรงต่อลูกจ้างจะถูกห้ามผลิตนำเข้า ขนส่ง ได้แก่ ฟอสฟอรัสเหลือง เบนซีนิน ผู้ใดละเมิดจะถูกลงโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสองล้านเยน อีกกรณีหนึ่ง เช่น ผู้ใดผลิตหม้อน้ำหรือเครื่องจักรซึ่งอาจเป็นอันตรายจะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าสำนักงานแรงงานเขตหรือจังหวัดก่อนการผลิต หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนเยน(มาตรา55ประกอบ116 และมาตรา37ประกอบ117)

กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่น (Industry Safety and Health Law of 1972) มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้ความมั่นใจในความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของคนงานในสถานที่ทำงาน และเพื่อการสนับสนุนการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ให้ความสะดวกสบายในการทำงาน โดยการส่งเสริมให้มีมาตรการที่เป็นระบบและครอบคลุมการป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม ได้แก่ มาตรการในการกำหนดมาตรฐานสำหรับการป้องกันอันตรายและการบาดเจ็บ การกำหนดความรับผิดชอบ และการส่งเสริมกิจกรรมที่ดำเนินการด้วยความสมัครใจในการป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม โดยให้สอดคล้องกับกฎหมายมาตรฐานแรงงาน(มาตรา1)

⁹ วันทนี พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า61.

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจะต้องรับฟังความคิดเห็นจาก คณะกรรมการมาตรฐานแรงงานกลาง ในการเตรียมแผนงานที่มีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ ในอุตสาหกรรม และเรื่องอื่น ๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม(มาตรา6)

กำหนดให้นายจ้างจะต้องแต่งตั้งหัวหน้างานทั่วไปเกี่ยวกับความปลอดภัยและ สุขภาพ (general safety and health supervisor) ในแต่ละสถานประกอบการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ขนาดของสถานประกอบการซึ่งระบุไว้ในคำสั่งคณะรัฐมนตรี และบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้ง ดังกล่าวจะมีหน้าที่ในการควบคุมการทำงานของหัวหน้างานด้านความปลอดภัยของสถาน ประกอบการ หัวหน้างานด้านสุขภาพ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้บริหารงานทางเทคนิคของ สถานประกอบการ และในขณะเดียวกันมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลในเรื่องดังต่อไปนี้

1. เรื่องเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันอันตรายหรือการทำให้สุขภาพของแรงงานเสื่อมถอย
2. เรื่องเกี่ยวกับการให้การศึกษในเรื่องความปลอดภัยและสุขภาพของแรงงาน
3. เรื่องเกี่ยวกับการตรวจทางการแพทย์ การป้องกันและการส่งเสริมสุขภาพ
4. เรื่องเกี่ยวกับการสอบสวนหาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในอุตสาหกรรมและมาตรการในการ ป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุดังกล่าวซ้ำอีก
5. บริการอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรมตามที่ระบุไว้ในระเบียบ กระทรวงแรงงาน

และกำหนดให้มีหัวหน้าสำนักงานมาตรฐานแรงงานในเขตปกครอง ซึ่งอาจให้คำแนะนำแก่ นายจ้างในการดำเนินงาน การให้บริการด้านความปลอดภัยและสุขภาพของหัวหน้างานทั่วไป หากเห็นว่าจำเป็นสำหรับการป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม(มาตรา10)

กำหนดให้นายจ้างต้องแต่งตั้งหัวหน้างานด้านความปลอดภัย(safety supervisor) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบในเรื่องเทคนิคที่เกี่ยวกับความปลอดภัย (มาตรา11)

กำหนดให้นายจ้างต้องแต่งตั้งหัวหน้างานด้านสุขภาพ (health supervisor) ซึ่ง มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องเทคนิคเกี่ยวกับสุขภาพ(มาตรา12)

กำหนดให้นายจ้างต้องแต่งตั้งแพทย์ประจำโรงงานอุตสาหกรรม (industrial physician) สำหรับแต่ละสถานประกอบการ ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดที่ระบุไว้ในคำสั่ง

คณะรัฐมนตรี และแพทย์ที่ได้รับการแต่งตั้งจะมีหน้าที่ดูแลในเรื่องสุขภาพของพนักงานและดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ตามที่ระบุไว้ในระเบียบกระทรวงแรงงาน(มาตรา13)

กำหนดให้นายจ้างต้องแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยปฏิบัติงาน (operation chief) ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานที่เกี่ยวข้องของพนักงาน และงานซึ่งระบุไว้ในระเบียบกระทรวงแรงงานที่เกี่ยวกับการทำงานในห้องที่มีความดันอากาศสูง หรือการทำงานประเภทอื่นซึ่งต้องอาศัยการควบคุมดูแลเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรมตามที่ระบุไว้ในคำสั่งคณะรัฐมนตรี(มาตรา14)

กำหนดให้นายจ้างแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย (safety committee) ในแต่ละสถานที่ทำงาน ตามประเภทของอุตสาหกรรม และขนาดของสถานประกอบการซึ่งระบุไว้โดยคำสั่งคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ทำหน้าที่ในการสอบสวน และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ รวมทั้งส่งความคิดเห็นให้กับนายจ้างในเรื่องเหล่านี้

- (1) เรื่องเกี่ยวกับมาตรการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับพนักงาน
- (2) เรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย จากสาเหตุของอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม และมาตรการในการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุซ้ำ
- (3) เรื่องสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นกับพนักงาน(มาตรา17)

กำหนดให้นายจ้างต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสุขภาพ (health committee) ขึ้นในแต่ละสถานที่ทำงาน ตามขนาดของสถานประกอบการตามที่ระบุไว้โดยคำสั่งคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ดำเนินการสอบสวน ให้คำปรึกษา รวมทั้งส่งความคิดเห็นให้กับนายจ้างในเรื่องเหล่านี้

- (1) เรื่องเกี่ยวกับมาตรการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของพนักงาน
- (2) เรื่องเกี่ยวกับมาตรการพื้นฐานในการดูแลรักษาและพัฒนาสุขภาพของพนักงาน
- (3) เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากมาตรการในการขจัดสาเหตุ และการเกิดซ้ำของอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม
- (4) เรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของพนักงาน และการดูแลรักษา และพัฒนาสุขภาพของพนักงาน(มาตรา18)

กำหนดให้นายจ้างต้องให้การศึกษแก่หัวหน้างานด้านความปลอดภัย ซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานต้องประกาศแนวทางสำหรับวิธีปฏิบัติในการให้การศึกษและฝึกอบรม และอาจให้แนวทางที่จำเป็นสำหรับนายจ้างหรือองค์กรของนายจ้าง เพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวทางและนโยบายที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด(มาตรา19-2)

กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานต้องทำแนวปฏิบัติทางเทคนิคสำหรับแต่ละอุตสาหกรรมและการดำเนินงานเผยแพร่ต่อสาธารณะ(มาตรา28)

นอกจากนี้กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นยังได้กำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้¹⁰

กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับเครื่องจักรและวัตถุอันตรายไว้อย่างละเอียด ไม่ว่าจะเป็นการอนุญาตสำหรับการผลิต ข้อจำกัดในการใช้ ข้อจำกัดในการโอน และการตรวจสอบ ซึ่งการตรวจสอบนี้มีทั้งการตรวจสอบเฉพาะราย การตรวจสอบของต้นแบบ และการตรวจเป็นระยะโดยสมัครใจ แต่ทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงานทั้งสิ้น นอกจากนี้กฎหมายยังเปิดโอกาสให้แต่งตั้งตัวแทนตรวจสอบได้ โดยต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย และได้กำหนดถึงระเบียบการให้บริการหรือการตรวจสอบไว้ด้วย รวมไปถึงเรื่องรายละเอียดอื่น ๆ เช่น การพักหรือการหยุดบริการ การแต่งตั้งและการถอดถอนผู้ตรวจ เป็นต้น

กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการบรรจุคนงาน โดยได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างในการให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพ

กำหนดมาตรการสำหรับดูแลรักษาส่งเสริมอาชีวอนามัยอุตสาหกรรม กำหนดให้มีการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงาน การตรวจทางการแพทย์ซึ่งดำเนินการโดยนายจ้าง แต่ภายใต้มาตรฐานของกระทรวงแรงงาน และกฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่ารัฐจะต้องให้ความช่วยเหลือด้วย โดยจะมีการให้ความสำคัญเป็นพิเศษแก่กิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก

นอกจากนี้ยังมีมาตรการในการออกใบอนุญาตต่าง ๆ ตามกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยใบอนุญาตหลายประเภทด้วยกัน แต่ทั้งหมดก็อยู่ภายใต้กฎระเบียบและความควบคุมของกระทรวงแรงงานทั้งสิ้น

¹⁰ ศูนย์เทคโนโลยีความปลอดภัย, รวมกฎหมายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย, (กรุงเทพฯ : กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2549), หน้า355-416.

กำหนดเกี่ยวกับการตรวจสอบ โดยกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดเกี่ยวกับการตรวจสอบแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของนายจ้าง เช่น นายจ้างจะก่อสร้าง ติดตั้ง หรือ เคลื่อนย้ายอาคาร หรือเครื่องจักร เป็นต้น ต้องมีการแจ้งแก่สำนักงานตรวจสอบมาตรฐานแรงงาน ซึ่งเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการควบคุมจึงให้อำนาจผู้ตรวจสอบมาตรฐานแรงงานไว้ ดังนี้ ในกรณีที่เป็น เพื่อการบังคับใช้กฎหมายนี้ผู้ตรวจสอบมาตรฐานแรงงาน อาจเข้าไปในสถานประกอบการ สอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบบันทึกเอกสารและสิ่งอื่นใด หรือการตรวจวัดสิ่งแวดล้อมในการทำงาน หรือเก็บเอาตัวอย่างผลิตภัณฑ์หรือวัตถุดิบ เครื่องมือไปโดยไม่ ต้องจ่ายค่าตอบแทน อำนาจนี้ยังรวมไปถึงเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางอาชีวอนามัยอุตสาหกรรม ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่ภายใต้ความดูแลของกระทรวงแรงงานทั้งสิ้น

กำหนดวิธีการทำงานของภาครัฐให้กว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้สามารถบริหารจัดการงานความปลอดภัยและสุขภาพในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ กำหนดให้รัฐต้องพยายามส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา กำหนดให้รัฐต้องเคารพและร่วมมือกับองค์กรสาธารณะแห่งท้องถิ่น เป็นต้น

และนอกจากกฎหมายมาตรฐานแรงงานและกฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในการทำงานแล้ว ประเทศญี่ปุ่นยังมีกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรเอกชนซึ่งทำหน้าที่ในการป้องกันการบาดเจ็บจากอุตสาหกรรมด้วย โดยวัตถุประสงค์ของกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรเอกชนซึ่งทำหน้าที่ในการป้องกันการบาดเจ็บจากอุตสาหกรรม คือ ส่งเสริมหน่วยงานหรือองค์กร นายจ้างให้ทำหน้าที่ในการป้องกันอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บจากการทำงานในอุตสาหกรรม โดยมีการจัดตั้งองค์กรขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ซึ่งผลของกฎหมายนี้ทำให้เกิดหน่วยงานสองหน่วยงาน คือ Central Industry Injury Prevention Association หรือ Central Association และอีกหน่วยงานหนึ่ง คือ Industry Injury Prevention Association หรือ Association

เมื่อเปรียบเทียบกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยกับ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยพบว่า

- (1) ประเทศญี่ปุ่นมีกฎหมายมาตรฐานแรงงาน(The Labour Standard Law 1974)ซึ่งเปรียบเสมือนกฎหมายคุ้มครองแรงงานของประเทศไทย(พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541) แต่ประเทศญี่ปุ่นยังมีกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นการเฉพาะด้วย แตกต่างจากประเทศไทยที่ยังไม่มี
- (2) ' กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศญี่ปุ่น คือ ว่ากฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 (Industry Safety and Health Law of 1972) ซึ่งกำหนดเรื่องมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อป้องกันอันตรายและการบาดเจ็บในงานอุตสาหกรรม กำหนดความรับผิดชอบต่าง ๆ ส่งเสริมกิจกรรมที่ดำเนินการด้วยความสมัครใจในการป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม และยังได้กำหนดว่าต้องสอดคล้องกับกฎหมายมาตรฐานแรงงาน(The Labour Standard Law 1974)ด้วย ซึ่งทำการบริหารจัดการเป็นเอกภาพ แตกต่างจากประเทศไทยที่ยังไม่มีพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นการเฉพาะ และกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งหลายก็ยังไม่มีการกำหนดให้ต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541
- (3) กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 ของประเทศญี่ปุ่น กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานรับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการมาตรฐานแรงงาน กลางในการเตรียมแผนงานต่าง ๆ ทำให้เกิดการสนับสนุนกันในการดำเนินงานในทุก ๆ ส่วน ซึ่งประเทศไทยยังไม่มีกำหนดเช่นนี้ ทำให้การดำเนินงานต่างไม่สนับสนุนซึ่งกันและกัน
- (4) กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 ของประเทศญี่ปุ่น กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างในการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในสถานประกอบการเพื่อบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานประกอบการ ซึ่งเป็นการช่วยหน่วยงานภาครัฐได้มาก มีการให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานค่อนข้างมาก เพราะให้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสถานประกอบการเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหลายตำแหน่ง ซึ่งแต่ละตำแหน่งจะทำงานไม่ซ้ำซ้อนกัน เพราะถูกกำหนดขึ้นโดยกฎหมายฉบับเดียวกัน ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่ยังมีความซ้ำซ้อนกันในการบริหารจัดการ ดังนั้นแม้จะมีการให้ความพยายามที่จะให้

นายจ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ แต่นายจ้างกลับรู้สึกว่าเป็นภาระเพราะมีหน่วยงานและกฎหมายหลายฉบับกำหนดหน้าที่ของนายจ้าง

- (5) กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 ของประเทศญี่ปุ่น กำหนดให้ผู้ที่มิใช่อำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นเอกภาพ ทำให้ไม่เกิดความสับสนแก่นายจ้าง ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่มีผู้มิหน้าที่บังคับใช้กฎหมายหลายหน่วยงาน เนื่องจากมีหลายกระทรวงที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยแต่ละกระทรวงก็จะมีหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงของตนทำหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย
- (6) กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 ของประเทศญี่ปุ่น กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานในการประกาศแนวทางต่าง ๆ ในการบริหารจัดการ เช่น แนวทางการให้การศึกษาและฝึกอบรม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ และทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการบริหารจัดการ ดังนั้นถึงแม้ว่าการบริหารจัดการจะเป็นหน้าที่ของนายจ้างในแต่ละสถานประกอบการ แต่นายจ้างในแต่ละสถานประกอบการจะต้องฟังแนวทางจากรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานเหมือนกัน ทำให้เกิดการบริหารจัดการที่เป็นเอกภาพ แตกต่างจากประเทศไทยที่มีหลายกระทรวงรับผิดชอบกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการ การบริหารจัดการจึงยังไม่เป็นเอกภาพ
- (7) กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 ของประเทศญี่ปุ่น กำหนดเรื่องการตรวจความปลอดภัยเอาไว้ด้วย ซึ่งการตรวจความปลอดภัยทั้งหลายจะต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้เท่านั้น ถึงแม้จะมีการตรวจหลายประเภทแต่กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 ก็กำหนดให้อยู่ในความดูแลของกระทรวงแรงงานทั้งสิ้น และกำหนดให้มีการแต่งตั้งตัวแทนตรวจได้ โดยได้กำหนดระเบียบในการให้บริการตรวจสอบเอาไว้ด้วย เพื่อให้ผู้ที่มาทำหน้าที่ตรวจสอบแทนหน่วยงานของรัฐสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แตกต่างจากการตรวจความปลอดภัยของประเทศไทยที่มีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ ทำให้การตรวจสอบยังไม่เป็นระบบที่เป็นเอกภาพ และยังไม่มีความชัดเจนเรื่องบริการตรวจสอบแทนหน่วยงานของรัฐ

- (8) กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 กำหนดเรื่องการให้ความช่วยเหลือในการตรวจทางการแพทย์เอาไว้ด้วย โดยเฉพาะแก่โรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งประเทศไทยก็มีความพยายามเช่นนั้น แต่อาจเนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นการเฉพาะจึงทำให้ยังไม่มีข้อกำหนดอย่างเป็นทางการเป็นกิจจะลักษณะ
- (9) การออกใบอนุญาตต่าง ๆ ในการบริหารจัดการเป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงาน ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่ยังมีการทำงานซ้ำซ้อนกันอยู่ในส่วนนี้
- (10) กฎหมายความปลอดภัยและสุขภาพในอุตสาหกรรม ค.ศ.1972 กำหนดวิธีการทำงานของภาครัฐไว้อย่างกว้าง ๆ ด้วย ซึ่งทำให้การบริหารจัดการของประเทศญี่ปุ่นไม่ซ้ำซ้อน โดยมีการกำหนดให้รัฐต้องเคารพและร่วมมือกับองค์กรสาธารณแห่งท้องถิ่นด้วย ซึ่งประเทศไทยก็มีในกฎหมายบางฉบับที่กำหนดเอาไว้เช่นนั้นเหมือนกัน แต่ก็ไม่เป็นผลเนื่องจากมีกฎหมายและหน่วยงานมากมาย ดังนั้นหน่วยงานที่ไม่ได้รับผิดชอบกฎหมายฉบับนั้นอาจไม่ให้ความสำคัญตามที่กฎหมายฉบับนั้นได้กำหนดไว้
- (11) ประเทศญี่ปุ่นมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรเอกชนที่ทำหน้าที่ในการป้องกันการบาดเจ็บจากอุตสาหกรรม โดยการส่งเสริมหน่วยงานหรือองค์กรนายจ้างให้ทำหน้าที่ในการป้องกันอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศญี่ปุ่นมีประสิทธิภาพ ซึ่งประเทศไทยก็มีหน่วยงานในลักษณะนี้ เช่น องค์กรวิชาชีพ แต่ยังไม่มีความเข้มแข็งเท่ากับองค์กรของประเทศญี่ปุ่น

3.2 หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในต่างประเทศ

หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในต่างประเทศนั้นวิธีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน คือ การจัดทำระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยจะมีการกำหนดให้เหมาะสมกับแต่ละสถานประกอบการ เพื่อให้

เกิดลักษณะการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำจัดสภาพความไม่ปลอดภัยในการทำงาน และสร้างเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม โดยระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยจะถูกใช้เป็นแนวทางในการสร้างระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงานในประเทศต่าง ๆ โดยจะมีการปรับให้เกิดความเหมาะสมกับการดำเนินการบริหารจัดการในแต่ละประเทศ รวมทั้งมีการจัดทำเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่ต้องการดำเนินการ กรณีที่ไม่มีการกำหนดขึ้นใช้ในประเทศของตน ก็สามารถนำระบบการจัดการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้มีการกำหนดขึ้นมาพิจารณาเพื่อปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินการของตน¹¹

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และโรงงานที่มีบริษัทแม่อยู่ในประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น จะมีกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ค่อนข้างเป็นระบบ มีนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ มีการฝึกอบรมให้แก่คนงาน มีการตรวจความปลอดภัย มีการป้องกันอัคคีภัย การสอบสวนอุบัติเหตุ และการตรวจวัดสิ่งแวดล้อมในการทำงาน¹²

3.2.1 หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ Occupational Safety and Health Act of 1970 หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า OSHA กำหนดให้มืองค์กรของรัฐที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน 5 หน่วยงานด้วยกัน คือ

¹¹ชัยยุทธ ชวลิตนิธิกุล, โครงการศึกษาวิจัยการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการ, (กรุงเทพฯ : บริษัทเรียงสามกราฟฟิคดีไซน์จำกัด, 2546), หน้า20-32.

¹²สราวุธ สุธรรมอาสา, การจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543), หน้า155.

1. Occupational Safety and Health Administration(OSHA) เป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงแรงงาน (Department of Labour) ที่ถูกตั้งขึ้นมาเพื่อบริหารงานให้ เป็นไปตาม OSHA Act โดยได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานในการ

- (1) ประกาศปรับปรุงและยกเลิกมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
- (2) ดำเนินการตรวจ สอบสวน และแจ้งความผิดและบทลงโทษให้ผู้ฝ่าฝืนทราบ
- (3) กำหนดให้นายจ้างเก็บบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
- (4) ยื่นคำร้องต่อศาลให้มีการควบคุมสถานการณืที่เป็นอันตรายอย่างเด่นชัด
- (5) อนุมัติแผนสำหรับแผนงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของมลรัฐ
- (6) อบรมบุคลากรที่ทำหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติ โดยปรึกษากับ Department of Health and Human Services (DHHS) ในการจัดอบรมให้ความรู้แก่นายจ้างและลูกจ้าง
- (7) ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการ DHHS รับผิดชอบในการพัฒนาและจัดเก็บสถิติเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย¹³

อำนาจเหล่านี้ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงาน ดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นการเฉพาะ (Assistance Secretary of Labour for Occupational Safety and Health)¹⁴

เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่ การดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายจึงต้องใช้บริการ ทรัพยากร ตลอดจนงบประมาณมาก ดังนั้น OSHA Act จึงได้กระตุ้นและส่งเสริมให้มลรัฐต่างๆ พัฒนาแผนงานและดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยเอง นั่นคือ State Occupational Safety and Health Plans โดย OSHA เป็นผู้อนุมัติแผนและคอยติดตามการปฏิบัติงานตามแผนของมลรัฐ และจัดสรรงบประมาณการดำเนินการให้

¹³ วันที พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า36.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน.

50 % ของงบประมาณในแผนงาน โดยแผนงานที่มีลรัฐพัฒนาขึ้นมาอย่างน้อยต้องมีประสิทธิภาพเท่ากับของ OSHA จึงจะได้รับอนุมัติให้ดำเนินการเองได้¹⁵

2. National Institute for Occupational Safety and Health(NIOSH)

สถาบันความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ เป็นสถาบันภายใต้ Center for Disease Control and Prevention (CDC) และเป็นสถาบันของรัฐ สถาบันเดียวที่รับผิดชอบในการทำวิจัยและให้ข้อเสนอแนะสำหรับการป้องกันโรคและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ซึ่งมีความรับผิดชอบในเรื่องต่อไปนี้

- (1) สอบสวนสภาพการทำงานที่อาจก่อให้เกิดอันตรายตามคำร้องขอของนายจ้างและลูกจ้าง
- (2) ประเมินอันตรายในสถานประกอบการทั้งที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี และเครื่องจักร
- (3) จัดทำและเผยแพร่วิธีการป้องกันโรค การบาดเจ็บและความพิการ
- (4) ทำวิจัยและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นวิทยาศาสตร์สำหรับการป้องกันคนงาน
- (5) ให้การศึกษาและอบรมแก่บุคคลที่เตรียมตัวเข้ามาทำงานในสาขาอาชีวอนามัย และความปลอดภัย¹⁶

NIOSH ค้นหาและระบุสาเหตุของโรคและการบาดเจ็บจากการทำงาน และปัจจัยซึ่งอาจเป็นอันตรายจากการทำงานที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้วยข้อมูลเหล่านี้ NIOSH จึงสามารถกำหนดวิธีทางใหม่ที่มีประสิทธิภาพในการปกป้องคนงานจากสารเคมี เครื่องจักรกลและสภาพการทำงานที่เป็นอันตราย นั่นคือ การสร้างหรือคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อป้องกันอันตรายในสถานที่ทำงานเป็นงานของ NIOSH¹⁷

¹⁵ เรื่องเดียวกัน.

¹⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า38.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน.

สำหรับค่ามาตรฐานต่าง ๆ ได้มีหน่วยงานหลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมกำหนด (ซึ่งรวมทั้ง OSHA และ NIOSH ด้วย) แต่หน่วยงานสำคัญที่มีส่วนในการกำหนดค่ามาตรฐาน Threshold limit values และ Biological exposure indices คือ The American Conference of Government Industrial Hygienist (ACGIH) ซึ่งเป็นองค์กรเอกชน ค่ามาตรฐานเหล่านี้จะมีการทบทวนทุกปี¹⁸

3. Occupational Safety and Health Advisory Committee

คณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประกอบด้วยสมาชิก 16 คน 12 คนมาจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และ 4 คน มาจากการแต่งตั้งของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขการศึกษาและสวัสดิการสังคม (Department of Health, Education and Welfare) ซึ่งปัจจุบัน คือ กระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม (Department of Health and Human Services, DHHS) โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นผู้แต่งตั้งประธานของคณะกรรมการชุดนี้¹⁹

หน้าที่ของคณะกรรมการ คือ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานภายใต้ OSHA Act และการกำหนดมาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย²⁰

¹⁸ สมเกียรติ ศิริรัตนพฤษ, "การพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยในสถานบริการทางการแพทย์ของรัฐและเอกชนเพื่อประโยชน์ของลูกจ้าง," เอกสารในงานสัมมนาความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ครั้งที่ 20 เสนอที่อิมแพ็ค เมืองทองธานี 10-13 พฤษภาคม 2549. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

¹⁹ วันทนี พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า 38.

²⁰ เรื่องเดียวกัน.

4. Occupational Safety and Health Review Commission (OSHRC)

คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยสมาชิก 3 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี ภายใต้การแนะนำและยินยอมของวุฒิสภา คณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่ในการพิจารณาคำร้องของนายจ้างที่ถูกเจ้าหน้าที่ของ OSHA กล่าวโทษว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กล่าวคือ ถ้านายจ้างไม่เห็นด้วยกับคำกล่าวโทษของเจ้าหน้าที่ นายจ้างสามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาได้ และหากคณะกรรมการยืนยันตามคำกล่าวโทษนั้น นายจ้างยังคงสามารถยื่นเรื่องต่อศาลได้ และให้คำพิพากษาของศาลถือเป็นสิ้นสุด²¹

5. National Commission on State Workman's Compensation Law

คณะกรรมการกฎหมายเงินทดแทนแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิก 15 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี โดยประธานาธิบดีจะเลือกบุคคลดังกล่าวจากคณะกรรมการเงินทดแทนของมลรัฐต่าง ๆ ตัวแทนผู้ประกอบการประกันภัย ตัวแทนแรงงาน สมาชิกกลุ่มวิชาชีพทางการแพทย์ ที่มีประสบการณ์ทางเวชศาสตร์อุตสาหกรรม หรือด้านการจ่ายเงินทดแทนและตัวแทนสาธารณชน ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคมเป็นสมาชิกของคณะกรรมการนี้โดยตำแหน่ง ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งประธาน ๓ (1 คน) และรองประธาน ๓ (1 คน) จากสมาชิกทั้งหมด²²

หน้าที่ของคณะกรรมการกฎหมายเงินทดแทนแห่งชาติ คือ ศึกษาและประเมินกฎหมายเงินทดแทน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและยุติธรรมของระบบการจ่ายเงินทดแทน และนำเสนอสรุปรายงานต่อประธานาธิบดีและรัฐสภา โดยหลังจากนั้น คณะกรรมการชุดนี้จะหมดอำนาจหน้าที่และถูกยกเลิกไปภายใน 90 วันนับจากวันที่เสนอรายงานฉบับสุดท้าย(final report)²³

²¹ เรื่องเดียวกัน.

²² เรื่องเดียวกัน, หน้า 39.

²³ เรื่องเดียวกัน.

นอกจากหน่วยงานตามกฎหมายข้างต้นซึ่งมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐแล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกายังมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีสถานะเป็นองค์กรอิสระด้วย ซึ่งองค์กรอิสระนี้ ในภาษาอังกฤษ คือ Autonomous Public Organization หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า APO ซึ่งองค์กรอิสระของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ The National Safety Council (NSC) เป็นองค์กรบริการสาธารณะระหว่างประเทศที่ไม่หวังผลกำไร มุ่งป้องกันชีวิตและส่งเสริมสุขภาพที่ดี NSC ตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2456 โดยรัฐสภาประเทศสหรัฐอเมริกา มีสมาชิกมากกว่า 46,000 ราย เป็นธุรกิจ องค์กร แรงงาน โรงเรียน หน่วยงานสาธารณะ กลุ่มเอกชนและบุคคลทั่วไป เมื่อเวลาผ่านไป NSC ขยาย การครอบคลุมไปทั่วประเทศและทั่วโลก และมีความก้าวหน้าในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในธุรกิจ บ้าน และชุมชน ตลอดจนถนนหนทาง โดยมีการทำงานร่วมกับรัฐบาล องค์กรเอกชน และบริษัทข้ามชาติ²⁴

ซึ่งหน้าที่หลักของ The National Safety Council (NSC) ได้แก่

- (1) สร้างโครงการอบรมและเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานและอุบัติเหตุอื่น ๆ
- (2) อบรมเรื่อง OSH ในระดับต่าง ๆ
- (3) ให้บริการคำปรึกษาแก่ธุรกิจและองค์กรอื่น ๆ
- (4) ส่งเสริมกิจกรรมในเรื่อง OSH²⁵

โดยกิจกรรมของ The National Safety Council (NSC) ดำเนินการแบบอาสาสมัคร โดยมีเจ้าหน้าที่อาวุโส 2 คน และสมาชิกประมาณ 300 คนทำงานตามนโยบายและขั้นตอนปฏิบัติการ รวมถึงโครงการที่ตัดสินใจโดยคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่บริหารโดยมีอาสาสมัคร 2,000 คนให้การสนับสนุน และงานของ NSC จะมุ่งไปที่บริการที่เป็นการลงมือปฏิบัติ

²⁴ คาซีทาเกะ โทกิ, องค์กรอิสระที่เกี่ยวกับชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานในประเทศต่าง ๆ, (กรุงเทพฯ : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกระทรวงแรงงานและธนาการโลก, 2549), หน้า12.

²⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า27.

เช่น มีการประชุมใหญ่ประจำปี การประชุมเขต"เดือนแห่งความปลอดภัยแห่งชาติ" งานบริการของ NSC ในเรื่องผลิตภัณฑ์ปลอดภัย ข้อมูลการอบรมและให้คำปรึกษา นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญสนับสนุนท้องถิ่นในเรื่องความปลอดภัย สุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยการอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การให้คำปรึกษาและการศึกษา และยังสนองตอบความต้องการฝึกอบรมขององค์กรท้องถิ่น โดยจัดอบรมขณะทำงาน และนอกเวลางานให้ผู้ประกอบอาชีพด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยด้วย²⁶

รายได้หลักของ The National Safety Council (NSC) มาจากค่าสมาชิกและรายได้จากกิจกรรมและโครงการ เนื่องจากการจัดตั้งองค์กรประกอบด้วยสมาคมของรัฐและท้องถิ่นซึ่งจะเป็นผู้เก็บรวบรวมค่าสมาชิกและเงินบริจาค และได้รับรายได้จากการอบรมโครงการต่าง ๆ รวมถึงบริการให้คำปรึกษา ซึ่งปัจจุบัน NSC ถือว่าเป็น APO ที่มีความเข้มแข็งที่สุดแห่งหนึ่งทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ โดยมีโครงสร้างเป็นเอกลักษณ์ และมีความพยายามร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร การอบรมที่เข้มข้นมุ่งสนองความต้องการของอุตสาหกรรมและของแต่ละสถานการณท้องถิ่น สิ่งที่น่าสนใจคือความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งของ NSC กับลักษณะเด่นของ NSC คือ นโยบายสมาชิกแบบเดิม ซึ่งขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจได้สะท้อนความต้องการของท้องถิ่น และการมุ่งเน้นที่วัฒนธรรมความปลอดภัยและการเตรียมพร้อมทั้งสองลักษณะนี้มีประสิทธิผลในการสร้างแผนงานความร่วมมือและหลักสูตรอบรมที่มุ่งการปฏิบัติ²⁷

วิธีการการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานนั้นมีอยู่หลายส่วน ซึ่งส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งนั้น คือ การบริหารจัดการระบบข้อมูลด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการระบบข้อมูลด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยด้วย โดยDr.Richard Rinehart มีความคิดเห็นว่าการระบบการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย มี

²⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า20.

²⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า60.

องค์ประกอบที่ต้องพิจารณา 5 ประการด้วยกัน ได้แก่ แหล่งข้อมูลเบื้องต้น, การควบคุมคุณภาพของข้อมูล, การเก็บรักษาข้อมูล, บุคคลากรและงบประมาณเพื่อดำเนินการระบบข้อมูล, วิธีในการเผยแพร่และนำเสนอข้อมูล, วัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลไปใช้, และตัวชี้วัดซึ่งใช้บอกสถานการณ์ทางด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศ โดยในประเทศสหรัฐอเมริกา เงื่อนไขที่ใช้ในการคัดเลือกตัวชี้วัดมีสามข้อ ได้แก่ สามารถหาข้อมูลได้ง่าย มีความสำคัญด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย มีความเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานป้องกันซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้โดยพิจารณาศักยภาพของสถานประกอบการในการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงสภาพการทำงาน²⁸

นอกจากนี้สำหรับช่วงปี 2546-2551 ประเทศสหรัฐอเมริกา โดย The Occupational Safety and Health Administration (OSHA) ยังได้มีการทำแผน Strategic Management Plan ซึ่งแผนเสนอแนวทางของ OSHA ที่จะสนับสนุนแผนของกระทรวงแรงงานในอันที่จะทำให้คนงานมีการเตรียมพร้อม มีความมั่นคงปลอดภัย และมีสถานที่ทำงานที่มีคุณภาพซึ่งเป้าหมายของ OSHA คือ

- (1) มุ่งเน้นทรัพยากรของ OSHA ไปที่พื้นที่ที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด โดยการเสริมความสามารถในการติดตามตรวจสอบ
- (2) ทำให้เกิดความก้าวหน้าในการสร้างวัฒนธรรมสุขภาพและความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน โดยใช้ทั้งการแทรกแซงโดยตรงและความร่วมมือ
- (3) ทำให้แน่ใจว่า OSHA มีความชำนาญและความสามารถในการเป็นผู้นำในระดับประเทศในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน

โดยทั้งนี้ OSHA ได้กำหนดเป้าหมายเฉพาะให้เกิดขึ้นภายในปี 2551 คือ
เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตในสถานที่ทำงานลง 15%
เพื่อลดอัตราการบาดเจ็บและเจ็บป่วยในสถานที่ทำงานลง 20%²⁹

²⁸ เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์และคณะ, การศึกษาวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างระบบการบริหารจัดการองค์กร การบังคับใช้กฎหมาย และระบบข้อมูลความปลอดภัยในการทำงานและอาชีวอนามัย, (กรุงเทพฯ : โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาการคุ้มครองทางสังคม, 2549), หน้า 46-49.

²⁹ A.F. ELLIS, ประสบการณ์การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของต่างประเทศ, (กรุงเทพฯ : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกระทรวงแรงงาน, 2548), หน้า 11-13.

เมื่อเปรียบเทียบหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา กับ หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยพบว่า

Occupational Safety and Health Administration (OSHA) เป็นหน่วยงานบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ดำเนินงานตามกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกา(OSHAAct) โดยมีหน้าที่บริหารจัดการมาตรฐานของประเทศบริหารจัดการแผนงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของมลรัฐ ตรวจสอบและดำเนินการให้เกิดความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงาน และจัดเก็บสถิติและพัฒนาความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ซึ่งจะเห็นได้ว่าทำงานเกือบครบวงจร จะขาดแค่เพียงไม่ได้ทำหน้าที่วิจัยและพัฒนาเท่านั้น ทำให้สามารถดำเนินงานในทุก ๆ ส่วนสนับสนุนกันได้ง่าย เพราะดำเนินงานโดยหน่วยงานเดียวกัน และถึงแม้ว่าในแต่ละมลรัฐจะมีการสร้างแผนงานของตนเองก็ตาม แต่ก็ต้องขึ้นกับกระทรวงแรงงานด้วย อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกฎหมายฉบับเดียวกันอีกเพราะประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเพียงฉบับเดียว จึงทำให้การบริหารจัดการของทั้งประเทศค่อนข้างเป็นเอกภาพไม่แตกต่างกันมากนัก แตกต่างจากประเทศไทย เพราะมีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน อีกทั้งหน่วยงานทั้งหลายยังรับผิดชอบกฎหมายคนละฉบับด้วย จึงทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และเป็นการยากที่จะให้เกิดการทำงานที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน เพราะเป็นคนละหน่วยงาน

และอีกหน่วยงานหนึ่งของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH) ทำหน้าที่ศึกษาวิจัยและให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อหาวิธีการหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการป้องกันโรคและการบาดเจ็บจากการทำงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าสามารถจัดสรรหน่วยงานได้อย่างค่อนข้างเหมาะสม เพราะOSHAจะทำงานเกือบครบวงจร จะขาดแต่ไม่ได้ทำหน้าที่ในการ

ศึกษาวิจัยเท่านั้น ส่วนNIOSHก็จะทำหน้าที่ศึกษาวิจัยโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงไม่เกิดการซ้ำซ้อนกัน
ในการทำงาน ซึ่งแตกต่างจากหน่วยงานของประเทศไทยที่มีการทำงานซ้ำซ้อนกันในแต่ละหน้าที่
ค่อนข้างมาก

แม้ว่า OSHA และ NIOSH จะถูกตั้งขึ้นโดยกฎหมายฉบับเดียวกัน(OSHAct) แต่
กลับอยู่ภายใต้กระทรวงหลักที่แตกต่างกัน โดย OSHA อยู่ภายใต้กระทรวงแรงงาน (Department
of Labor) ในขณะที่ NIOSH อยู่ภายใต้กระทรวงสาธารณสุขและบริการสังคม (Department of
Health and Human Service, DHHS) ซึ่งข้อดีของการที่หน่วยงานทั้งสองถูกกำหนดขึ้นโดย
กฎหมายฉบับเดียวกันก็คือทำให้มีการกำหนดหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานไม่ซ้ำซ้อนกัน อีกทั้งยัง
สนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกันด้วย แต่การที่ทั้งสองหน่วยงานอยู่ภายใต้กระทรวงหลักที่
แตกต่างกันนั้น ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติด้วย คือ ผลการศึกษาวิจัยของ NIOSH จะไม่ค่อย
ได้รับความสำคัญในการนำไปปฏิบัติโดย OSHA เท่าที่ควร ซึ่งก็พบปัญหาเช่นนี้กับหน่วยงานของ
ประเทศไทยเช่นกัน แต่เนื่องจากหน่วยงานของประเทศไทยมีมากกว่า ซ้ำยังไม่ได้ถูกกำหนดขึ้น
ด้วยกฎหมายฉบับเดียวกันด้วย จึงยิ่งทำให้การทำงานเป็นไปได้ยากลำบากยิ่งกว่า ซึ่งปัญหา
ดังกล่าวคงจะแก้ได้ยากหากยังไม่มีพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นการเฉพาะ เพราะจะไม่สามารถจัดระบบหน่วยงานให้เป็น
เอกภาพได้

ส่วน Occupational Safety and Health Advisory Committee เป็นหน่วยงาน
เดียวที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและรัฐมนตรีกระทรวง
สาธารณสุขและบริการสังคมเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อมในการทำงานตาม OSHAct เพราะหน้าที่ของหน่วยงานทั้งสอง(NIOSH และ
OSHA)รวมกันถือได้ว่าครบวงจรการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ
สภาพแวดล้อมในการทำงานแล้ว ดังนั้นการที่มีหน่วยงานอื่นทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำ
ยิ่งจะเป็นการช่วยหน่วยงานทั้งสองทำงานซึ่งไม่ได้ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงานขึ้น

นอกจากนี้การที่องค์ประกอบของคณะกรรมการชุดนี้มาจากทั้งสองกระทรวงต้นสังกัดของ NIOSH และ OSHA จึงทำให้คำแนะนำไม่ซ้ำซ้อนกัน อีกทั้งยังทำให้คำแนะนำได้รับการยอมรับจากทั้งสองกระทรวงด้วย ซึ่งประเทศไทยก็มีความพยายามให้เกิดความร่วมมือเช่นนี้ แต่ยังไม่ได้ผลอย่างเต็มที่จริงในทางปฏิบัติ เพราะยังไม่มีหน่วยงานและกฎหมายกลางที่เป็นหลักในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ประเทศสหรัฐอเมริกาเมืองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันชีวิตและส่งเสริมสุขภาพที่ดี โดยการให้คำปรึกษาและสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงสนับสนุนร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยรายได้มาจากค่ากิจกรรมและโครงการและค่าสมาชิก ซึ่งหน่วยงานของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีจำนวนไม่มาก และแต่ละหน่วยงานก็มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างไม่ซ้ำซ้อนกัน อีกทั้งยังเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานของกันและกันด้วย นอกจากนี้ยังไม่มีหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดที่ทำหน้าที่ในการสนับสนุนการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยเฉพาะ ดังนั้นเมื่อมีหน่วยงานที่มีสถานะเป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่ในการสนับสนุนการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานขึ้นจึงถือได้ว่าเป็นระบบที่ลงตัวและเหมาะสม อีกทั้งองค์ประกอบและระบบต่าง ๆ ของ NSC ก็เอื้อต่อการทำหน้าที่ของ NSC เป็นอย่างมาก เช่น องค์ประกอบของ NSC ทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน ซึ่งความคล่องตัวนี้มีความจำเป็นมากสำหรับการทำหน้าที่สนับสนุน เพราะการทำหน้าที่สนับสนุนก็เหมือนกับการทำหน้าที่อุดช่องว่างในการทำงานของหน่วยงานอื่น ๆ ดังนั้นหากได้องค์กรที่มีความอิสระและคล่องตัวสูงเข้ามาบริหารจัดการก็จะทำให้เกิดผลดีกว่าองค์กรรูปแบบอื่น ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยลดภาระของหน่วยงานภาครัฐอีกด้วย แต่ไม่น่าจะเหมาะสมกับประเทศไทยที่จะมีการจัดตั้งองค์กรอิสระเพิ่มเติมเพื่อทำหน้าที่ในการสนับสนุนอีก เพราะปัจจุบันหน่วยงานของไทยที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ

สภาพแวดล้อมในการทำงานก็มีอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว ซ้ำยังมีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันด้วย ดังนั้นหากต้องมีการตั้งหน่วยงานอิสระเพิ่มขึ้นอีกก็จะยิ่งเป็นการเพิ่มปัญหาความซ้ำซ้อนให้มากยิ่งขึ้นอีกทั้งหน่วยงานภาครัฐของไทยในปัจจุบันที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานก็มีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งองค์กรอิสระเพื่อทำหน้าที่นี้ซ้ำอีก

การบริหารจัดการข้อมูลความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหรัฐอเมริกาค่อนข้างเป็นระบบ เหตุผลหนึ่งอาจเพราะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดังกล่าวเพียงหน่วยงานเดียว ทำให้สามารถกำหนดความรับผิดชอบได้เต็มที่และไม่เกิดความซ้ำซ้อนกันในการทำงาน แตกต่างจากของประเทศไทยที่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านข้อมูลข่าวสารหลายหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานก็จะมีปัจจัยที่ใช้วัดแตกต่างกันซึ่งทำให้ข้อมูลแตกต่างกันเล็กน้อย ทำให้เกิดความสับสนและสิ้นเปลืองงบประมาณและกำลังคนด้วย ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น จึงควรมีการพัฒนาาระบบข้อมูลเสียก่อน เพราะข้อมูลจะเป็นปัจจัยพื้นฐานในการนำมาศึกษาเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาส่วนอื่น ๆ ต่อไป

3.2.2 หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหราชอาณาจักร

องค์กรหลักที่รับผิดชอบและดำเนินงานเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของสหราชอาณาจักร คือ The Health and Safety Commission (HSC) และ The Health and Safety Executive (HSE) ซึ่งทั้ง 2 หน่วยงานได้ถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้ The Health and Safety at Work etc. Act 1974 โดย HSC ได้เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1974 และ HSE ได้เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1975 หน่วยงานทั้งสองมีบทบาทหลักในการดำเนินงานเป็นผู้

ผลักดันและสนับสนุนให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการเกี่ยวกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยงบประมาณหลักของหน่วยงานทั้งสองมาจากรัฐบาล³⁰

1. The Health and Safety Commission (HSC) อยู่ภายใต้ The Secretary of State for Employment (เทียบเท่ากระทรวงแรงงาน) HSC ประกอบด้วยประธาน (Chairman) และสมาชิกจำนวน 6 - 9 คน ซึ่งแต่งตั้งโดย The Secretary of State (เทียบเท่ากับเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี) โดยสมาชิกเหล่านี้จะถูกเลือกมาจาก 3 องค์กร คือ องค์กรนายจ้าง องค์กรลูกจ้างและองค์กรอื่น ๆ เช่น ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ จำนวนเท่า ๆ กันจากแต่ละองค์กร สมาชิก 1 คน จะถูกคัดเลือกขึ้นเป็นประธาน HSC³¹

HSC มีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน The Health and Safety at Work etc. Act 1974 ดังต่อไปนี้

- (1) ช่วยเหลือหรือกระตุ้นให้บุคคลหรือองค์กรนิติบุคคล เช่น นายจ้าง สหภาพแรงงาน ฯลฯ ได้ดำเนินการตามความรับผิดชอบในการจัดการเกี่ยวกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้แก่ลูกจ้างหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
- (2) ผลักดันหรือสนับสนุน ให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับงานอาชีวอนามัย และความปลอดภัย สนับสนุนการอบรมวิชาการ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ
- (3) จัดเตรียมหรือเสนอแนะการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขกฎหมายทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งการเตรียมเสนอร่างกฎหมายใหม่
- (4) ควบคุม กำกับและร่วมพิจารณาผลักดันให้ HSE ได้ดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนด
- (5) ควบคุม กำกับและติดตามผลการสอบสวนโรค หรืออุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์อื่น ๆ ที่ HSC คิดว่ามีความสำคัญ โดยมอบหมายให้ HSE หรือบุคคลอื่น ๆ ออกไปดำเนินการ

³⁰ วันทีน พันธ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า 41-42.

³¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 42.

- (6) พิจารณาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติ (Codes of Practice) ซึ่งจะไปสู่การนำไปปฏิบัติโดยนายจ้าง³²

HSC ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายต่อกรณีใดเป็นการเฉพาะเจาะจงได้ ยกเว้นแต่จะเสนอผ่านสำนักนายกรัฐมนตรีเท่านั้น และ HSC สามารถที่จะขอคำปรึกษาต่าง ๆ จากคณะกรรมการที่ปรึกษาได้ โดยคณะกรรมการที่ปรึกษานี้จะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ และจะให้คำปรึกษาคำแนะนำแก่ HSC โดยตรงในเรื่องการกำหนดค่ามาตรฐาน การเสนอแนวทางในการปฏิบัติ และข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่าง ๆ ตัวอย่างของคณะกรรมการที่ปรึกษา เช่น Advisory Committee on Dangerous Pathogens และ Advisory Committee on Dangerous Substances เป็นต้น นอกจากนี้ HSC สามารถที่จะทำความตกลงกับหน่วยงานของรัฐบาลหรือหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ เพื่อให้ปฏิบัติงานในนามของ HSC ได้ หรือขอให้ HSC ปฏิบัติงานเป็นตัวแทนของหน่วยงานเหล่านั้นก็ได้ ซึ่งเรียกการทำความตกลงเหล่านี้ว่า Agency agreements³³

2. The Health and safety Executive(HSE) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐบาลขึ้นอยู่กับ Department of Environment, Transport, and the Region โดยมีบุคลากรที่ชำนาญการทางด้านอาชีวอนามัย เช่น แพทย์ พยาบาล นักสุขศาสตร์อุตสาหกรรม และวิศวกร เป็นต้น เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบตามสถานประกอบการต่าง ๆ ในสหราชอาณาจักรไม่มีการกำหนดขนาดของสถานประกอบการต่อการให้บริการอาชีวอนามัย แต่ทางเจ้าของสถานประกอบการจะต้องมีการแต่งตั้งบุคคลที่มีความสามารถขึ้นมาดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

³² เรื่องเดียวกัน.

³³ เรื่องเดียวกัน, หน้า42-43.

สำหรับลักษณะงานบางอย่าง เช่น งานที่เกี่ยวกับตะกั่ว แอสเบสตอส กัมมันตภาพรังสี หรือ สารเคมีอันตรายบางชนิด จะต้องมีแพทย์ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก HSE เข้าไปเป็นผู้จัดการดูแล³⁴

HSE เป็นหน่วยงานราชการที่ดำเนินการเหมือนข้าราชการอื่น ๆ ทั่วไป โดยมี ตำแหน่งหลักที่สำคัญ 3 ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งผู้อำนวยการ (Director of the Executive) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจาก HSC โดยความเห็นชอบของ The Secretary of State และอีก 2 ตำแหน่ง คือ Deputy Director General ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจาก HSC โดยความเห็นชอบของผู้ผู้อำนวยการ HSE โดย Deputy Director General ทั้งสองจะรับผิดชอบงานคนละส่วน

HSE เป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีเจ้าหน้าที่และนักวิชาการประมาณ 4,500 คน มี หน่วยงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค บทบาทการดำเนินงานที่สำคัญมี 3 ประการ คือ³⁵

- (1) กำหนดนโยบาย (Policy) รับผิดชอบโดย Policy branches (แผนกนโยบาย) มีหน้าที่ให้ คำแนะนำแก่ HSC ในการเปลี่ยนแปลงหรือออกกฎหมาย หรือการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ต่าง ๆ และทำหน้าที่เจรจาตกลงหรือติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกประเทศ เช่น การเจรจากับ European community ในการดำเนินงานด้านนโยบายนี้ HSE สามารถ ขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ ใน Policy branch ประกอบด้วยหน่วยงานที่สำคัญ คือ
 - 1) Strategy and General Division มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในองค์กรของ HSE

³⁴ สมเกียรติ ศิริรัตนพฤกษ์, "การพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยในสถานบริการทางการแพทย์ของรัฐและเอกชนเพื่อประโยชน์ของลูกจ้าง," เอกสารในงานสัมมนาความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ครั้งที่ 20 เสนอที่อิมแพ็ค เมืองทองธานี 10-13 พฤษภาคม 2549. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

³⁵ วันทนี พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า 43-44.

- 2) Safety Policy Division มีหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยที่จะต้องทำการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมใหม่ รวมทั้งการพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ จากต่างประเทศด้วย
- 3) Health Policy Division มีหน้าที่ออกนโยบายด้านสุขภาพในงานอาชีพอนามัย
- (2) การพัฒนาวิชาการและเทคโนโลยี (Technological scientific and medical) แผนกนี้มีหน้าที่สนับสนุนวิชาการทางด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และการแพทย์แก่หน่วยงานอื่น ๆ ใน HSE และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ การศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเรื่องความเสี่ยง ผลกระทบของสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ
- (3) การปฏิบัติการ (Operation) หน่วยปฏิบัติการมีหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการด้านอาชีพอนามัยและความปลอดภัยของสถานประกอบการทั้งหลาย นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำสอบสวนโรคและอุบัติเหตุ และบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น เจ้าหน้าที่ทั้งหมดอยู่ในส่วนที่เรียกว่า Field Operations Division ซึ่งประกอบไปด้วย แผนก The Factory Agriculture and Quarries Inspectorate, แผนก The Employment Medical Advisory Service และแผนก Field Consultancy Group (ซึ่งในแผนกนี้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีบทบาทสำคัญคือ Specialist inspector และนักวิทยาศาสตร์) นอกนั้นอยู่ในแผนกอื่น ๆ ซึ่งดูแลเกี่ยวกับกิจการที่เป็นการเฉพาะ เช่น แผนกการรถไฟ แผนกเหมืองแร่ แผนกการติดตั้งปฏิกรณ์นิวเคลียร์ และแผนกการทำงานนอกชายฝั่ง (offshore) ซึ่งแผนกการติดตั้งปฏิกรณ์นิวเคลียร์และการทำงานนอกชายฝั่ง ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการออกนโยบายในเรื่องนั้น ๆ ด้วย

ใน Field Operation Division มีงานที่สำคัญ 2 งาน คือ³⁶

- 1) HSE inspector มีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการ โดยแบ่งกลุ่มการตรวจสอบตามประเภทของสถานประกอบการ ดังนี้ คือ ภาคอุตสาหกรรม เหมืองแร่ การก่อสร้าง กิจกรรมเกี่ยวกับวัตถุระเบิด และกิจกรรมเกี่ยวกับวัตถุไวไฟ

³⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 46.

- 2) Employment Medical Advisory Service (EMAS) เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายใต้ The Employment Medical Advisory Service Act 1972 เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1973 และเมื่อมีการจัดตั้ง HSC ในปี ค.ศ. 1974 หน่วยงานนี้ได้เข้าไปรวมอยู่ภายใต้การบริหารงานของ HSC ตามที่ระบุใน Health and Safety at Work etc. Act 1974

Employment Medical Advisers หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า EMAS มีหน่วยงานย่อยกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยแพทย์และพยาบาล โดยมีบทบาทและหน้าที่ดังนี้³⁷

- (1) EMAS มีอำนาจเทียบเท่ากับ HSE inspector กล่าวคือ สามารถเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ ขอข้อมูลหรือผลรายงานการดำเนินงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากทั้งนายจ้างและลูกจ้าง ในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ในเวลาทำการปกติได้ทุกสถานประกอบการ
- (2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้บริการการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในสถานประกอบการ รวมทั้งเป็นผู้รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลในสถานประกอบการด้วย
- (3) แพทย์จาก EMAS สามารถให้ความเห็นแก่นายจ้าง เกี่ยวกับการตรวจสุขภาพของลูกจ้างตามที่เห็นสมควร โดยการตรวจร่างกายนั้นจะดำเนินการโดยแพทย์จาก EMAS ซึ่งอาจดำเนินการภายในสถานประกอบการหรือในสถานที่ที่แพทย์เห็นสมควร ค่าใช้จ่ายในการตรวจสุขภาพเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าของโรงงานที่จะต้องจ่ายให้แก่ HSE เมื่อผลการตรวจสุขภาพชี้ว่า ลูกจ้างมีความผิดปกติหรือป่วยเป็นโรค นายจ้างจะต้องดำเนินการให้ลูกจ้างหยุดพักงานหรือเปลี่ยนงาน พร้อมทั้งส่งตัวไปรับการรักษาจากสถานพยาบาลหรือคลินิกอื่น ๆ ต่อไป (บทบาทในการรักษาไม่ใช่หน้าที่ของแพทย์จาก EMAS)
- (4) เผื่อระวังทางสุขภาพ กฎหมายกำหนดให้นายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการให้มีการตรวจสุขภาพและเผื่อระวังสุขภาพของลูกจ้าง โดยนายจ้างสามารถจัดให้มีบริการอาชีวอนามัยขึ้นเองภายในสถานประกอบการ โดยการจ้างแพทย์หรือพยาบาลมาดำเนินการ หรือขอรับ

³⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 46-47.

บริการจากหน่วยงานภายนอก กฎหมายไม่ได้ระบุถึงจำนวนคนงานหรือบังคับให้ทุกสถานประกอบการต้องมีการให้บริการอาชีวเวชกรรม แต่โดยส่วนใหญ่สถานประกอบการขนาดใหญ่จะมีการจัดบริการให้แก่ลูกจ้างของตน เจ้าของสถานประกอบการสามารถที่จะขอคำปรึกษาหรือขอแนะนำในเรื่องการตรวจสุขภาพจาก EMAS ได้ ในกรณีที่คนงานต้องทำงานกับสารเคมีบางชนิดหรือสภาพแวดล้อมการทำงานบางประเภท เช่น ตะกั่ว แอสเบสตอส เป็นต้น คนงานเหล่านี้จะต้องได้รับการตรวจสุขภาพและสถานประกอบการจะต้องจัดให้มีการเฝ้าระวังสุขภาพโดยแพทย์จาก EMAS หรือแพทย์ที่ EMAS ได้แต่งตั้งขึ้น (appointed doctor)

- (5) หากสงสัยว่าลูกจ้างจะมีปัญหาทางสุขภาพซึ่งอาจเกี่ยวกับการทำงานหรือไม่ก็ตามและลูกจ้างนั้นไม่สามารถปฏิบัติงานต่อไปได้ นายจ้างหรือลูกจ้างสามารถที่จะขอรับการตรวจวินิจฉัยและขอความเห็นว่าคุณงานนั้น ๆ จะสามารถทำงานเดิมต่อไปได้หรือไม่จากแพทย์ของ EMAS หรือแพทย์ที่ EMAS แต่งตั้ง
- (6) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับอาชีวอนามัยโดยเฉพาะเรื่องสุขภาพ โดยให้คำแนะนำแก่ทั้ง The Secretary of state for employment (เทียบเท่ากระทรวงแรงงาน) HSC และบุคคลอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่จัดหางาน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นายจ้าง ลูกจ้าง สหภาพแรงงาน ผู้สมัครหางานทั่วไป เป็นต้น

และเพื่อให้สภาวะความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีการพัฒนาไปในทางที่ดียิ่งขึ้น ในปี 2542 รัฐบาลสหราชอาณาจักร จึงได้จัดทำแผนงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของประเทศขึ้น หรือที่เรียกว่า Revitalizing Health and Safety หลังจากได้ประเมินสภาวะสุขภาพและความปลอดภัย โดยมีเป้าหมายคือ

- (1) ลดจำนวนวันที่ต้องขาดงานเนื่องจากการบาดเจ็บและเจ็บป่วยของคนงาน 100,000 คนลง 30% ภายในปี 2553
- (2) ลดอัตราการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุรุนแรงลง 10% ภายในปี 2553

(3) ลดอัตราการเกิดกรณีเจ็บป่วยเกี่ยวกับการทำงานลง 20% ภายในปี 2553³⁸

แผนงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน(Revitalizing Health and Safety) ประกอบด้วยแผนปฏิบัติงานที่จัดลำดับความสำคัญไว้ ในแผนงานมีมาตรการที่จะจูงใจนายจ้าง โดยเน้นผลประโยชน์ที่เกิดแก่อุตสาหกรรม คือ สุขภาพที่ดีและความปลอดภัย มาตรการที่จะรวบรวมธุรกิจขนาดเล็กเข้าไว้ในแผนอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการที่จะให้มีหลักสูตรการศึกษาเรื่องความเสี่ยงกว้างขวางขึ้นและเพื่อปรับปรุงการฟื้นฟูคนงานที่บาดเจ็บ และเอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ได้พูดถึงจุดมุ่งหมาย คือ การพัฒนาวิธีใหม่เพื่อสร้างและรักษาวัฒนธรรมสุขภาพและความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพในสภาพเศรษฐกิจที่กำลังเปลี่ยนแปลง³⁹

เมื่อเปรียบเทียบหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศสหราชอาณาจักร กับ หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยพบว่า

ประเทศสหราชอาณาจักรมีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเพียงสองหน่วยงาน และกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีเพียงฉบับเดียว จึงทำให้ไม่เกิดความสับสนและซ้ำซ้อนในการบริหารจัดการ แตกต่างจากหน่วยงานและกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยที่มีเป็นจำนวนมาก

หน้าที่ของHSC คือ ช่วยเหลือหรือกระตุ้นการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เสนอร่างหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และควบคุมและผลักดันHSEให้ดำเนินงานตามกฎหมาย โดยHSCไม่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายโดยตนเองได้ นอกจากนี้HSCยังมีที่ปรึกษาเป็น

³⁸ A.F. ELLIS, ประสบการณ์การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของต่างประเทศ, (กรุงเทพฯ : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกระทรวงแรงงาน, 2548), หน้า11-13.

³⁹ เรื่องเดียวกัน.

คณะกรรมการที่มีความผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ด้วย ซึ่งทำให้HSCสามารถบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยHSCทำหน้าที่เกือบจะครบวงจร เว้นแต่ไม่ได้บังคับใช้กฎหมายเท่านั้น โดยหน้าที่บังคับใช้กฎหมายเป็นของHSEซึ่งเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามHSEอยู่ภายใต้การควบคุมของHSCด้วย ซึ่งทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงาน แตกต่างจากหน่วยงานของประเทศไทยที่ยังไม่มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหลายหน่วยงาน และอยู่ในสังกัดกระทรวงหลักที่แตกต่างกันด้วย

HSCสามารถทำข้อตกลงให้บุคคลอื่นทำงานแทนตนเองได้(agency agreement) ซึ่งหน่วยงานของประเทศไทยยังไม่มีระบบนี้อย่างเป็นทางการ เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นการเฉพาะที่จะกำหนดเรื่องดังกล่าวเอาไว้

HSEเป็นหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียวที่ทำหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสหราชอาณาจักร ซึ่งหน้าที่สำคัญคือ หน้าที่ตรวจความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังนั้นการที่มีหน่วยงานเดียวรับผิดชอบการตรวจสอบ จึงทำให้สถานประกอบการไม่ต้องรับภาระให้ความร่วมมือกับการตรวจสอบมากเกินไปจนสมควร แตกต่างจากประเทศไทยที่มีหลายหน่วยงานทำหน้าที่ตรวจสอบ ทำให้สถานประกอบการต้องรับภาระให้ความร่วมมือกับการตรวจสอบเกินสมควร

และอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้HSEสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ HSEมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เพราะกฎหมายได้มีการกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่HSEเอาไว้ โดยHSEจะทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จึงทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการบังคับใช้กฎหมาย แตกต่างจากประเทศไทยที่มีหลายหน่วยงานทำ

หน้าที่บังคับใช้กฎหมาย อีกทั้งยังไม่มีพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นการเฉพาะที่จะทำหน้าที่กำหนดคุณสมบัติหรือจำนวนบุคลากรในการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้จำนวนบุคลากรยังไม่เพียงพอและการบังคับใช้กฎหมายก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

นอกจากนี้สหราชอาณาจักรยังมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางด้านการแพทย์แก่ผู้ใช้แรงงานโดยเฉพาะ(EMAS) ทำให้ผู้ใช้แรงงานได้รับการดูแลทางด้านการแพทย์อย่างเป็นระบบ และ EMAS เป็นหน่วยงานเดียวที่ดูแลทางด้านการแพทย์ ทำให้ไม่เกิดความสับสนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานลักษณะนี้

3.2.3 หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นมีหน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ดังนี้

1. Central Industry Injury Prevention Association⁴⁰ หรือ Central Association เป็นสมาคมซึ่งมีเพียงแห่งเดียวในประเทศ ในการจัดตั้งสมาคมนี้ต้องมีนิติบุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในกฎหมายนี้อย่างน้อย 5 องค์กร ซึ่งต้องเป็นสมาชิกของสมาคม ได้เสนอตนเป็นผู้ก่อตั้ง โดยยื่นเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เมื่อจัดตั้งแล้วสมาคมต้องจัดตั้งคณะกรรมการบริหารด้วย ซึ่งอำนาจหน้าที่ของ Central Association คือ
 - (1) ส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของนายจ้าง องค์กรนายจ้างและองค์กรอื่น ๆ
 - (2) จัดทำและบริหารเรื่องการอบรมให้ความรู้และความช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่โรงงาน
 - (3) จัดหาแนวทางและให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่โรงงาน
 - (4) จัดทำการตรวจสอบและทดสอบเครื่องจักรและเครื่องมือ

⁴⁰วันที พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า61.

- (5) จัดหลักสูตรการอบรมเพื่อสร้างทักษะให้กับคนงาน
- (6) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
- (7) ดำเนินการสอบสวนและประชาสัมพันธ์
- (8) ดำเนินกิจกรรมต่างๆตามความจำเป็น

2. Industry Injury Prevention Association⁴¹ หรือ Association เป็นสมาคมเช่นเดียวกัน แต่มีได้หลายสมาคมไม่จำกัดจำนวน จึงมี Association กระจายอยู่ทั่วประเทศ ในการจัดตั้งสมาคมนี้ต้องมีนิติบุคคลหรือองค์กรอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในกฎหมายนี้อย่างน้อย 20 องค์กรซึ่งต้องเป็นสมาชิกของสมาคม ได้เสนอตนเป็นผู้ก่อตั้ง ยื่นเรื่องขอตั้งสมาคมต่อรัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน เมื่อจัดตั้งแล้วสมาคมต้องจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร หน้าที่ของ Association ที่ต้องทำให้กับสมาชิกคือ

- (1) กำหนดกฎเกณฑ์เพื่อป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรม
- (2) จัดแนวทางทางเทคนิคและความช่วยเหลือต่าง ๆ เพื่อป้องกันการบาดเจ็บในอุตสาหกรรม ให้แก่สมาชิก โดยอาจทำหน้าที่ในเรื่องดังต่อไปนี้
 - 1) ทำการตรวจและทดสอบเครื่องจักรและเครื่องมือ
 - 2) จัดหลักสูตรการอบรมเพื่อสร้างทักษะให้กับคนงาน
 - 3) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
 - 4) ดำเนินการสอบสวนและประชาสัมพันธ์

เมื่อ Association ได้ออกกฎเกณฑ์เพื่อป้องกันอุบัติเหตุในอุตสาหกรรมแล้ว สมาชิกทั้งหมดต้องปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตาม การออกกฎเกณฑ์เหล่านี้ต้องผ่านความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานก่อน

ส่วนในเรื่องการตรวจสอบนั้นประเทศญี่ปุ่น มีการคัดเลือกผู้ตรวจสอบแรงงานโดยใช้วิธีการสอบ ในแต่ละปี The Ministry of Health, Labour and Welfare คัดเลือกผู้สมัครแข่งขันเป็นผู้ตรวจสอบที่อายุต่ำกว่า 30 ปีเป็นจำนวน 90 คน โดย 60 คนจากผู้ที่มีความรู้ด้านศิลปศาสตร์ และ 30 คนจากผู้ที่มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ จากนั้นต้องผ่านการสอบซึ่งจัดโดย The Ministry of Health, Labour and Welfare และ National Personnel Authority และเมื่อได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ตรวจสอบแรงงานแล้ว ก่อนทำงานจะมีการอบรมให้แก่ผู้ตรวจสอบแรงงาน

⁴¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า62.

ที่เริ่มเข้าทำงานใหม่ โดยสถาบันอบรมของ The Ministry of Health, Labour and Welfare โดยหลักสูตรจะเหมือนกันหมดสำหรับทุกคน โดยประกอบไปด้วยความรู้พื้นฐาน และการฝึกปฏิบัติ ตรวจสอบและปฏิบัติงานด้านกฎหมาย นอกจากนี้มีการบรรยายหัวข้อเฉพาะ เช่น อุตุสาหกรรม การผลิต อุตุสาหกรรมก่อสร้างและการขนส่ง เป็นต้น⁴²

ปัจจุบัน Central Association ของญี่ปุ่นคือ The Japan Industrial Safety and Health Association หรือ JISHA ตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2507 ตามกฎหมาย Industry Accident Prevention Organization Law ซึ่งเป็นสมาคมที่มีบทบาทสำคัญทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ โดยเป็นองค์กรที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม JISHA มีสถานะทางกฎหมายและโครงสร้างเป็นองค์กรอิสระหรือ Autonomous Public Organization ที่นิยมเรียกสั้น ๆ ว่า APO ดังนั้น JISHA จึงเป็นองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีสมาชิกประกอบด้วยสมาคมเจ้าของธุรกิจ⁴³

โครงสร้างภายในของ JISHA ประกอบด้วยฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายวิจัยและพัฒนา และศูนย์บริการเขต ซึ่งฝ่ายปฏิบัติการประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายการเงินการบัญชี ฝ่ายสำรวจวิจัย ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายการพิมพ์และจำหน่าย ฝ่ายส่งเสริมการปลอดภัย อุบัติเหตุ ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ ฝ่ายส่งเสริมวิชาการ ฝ่ายอุตุสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก และศูนย์ส่งเสริมความสะอาดสุขภาพในการทำงาน เป็นที่สังเกตว่าฝ่ายเหล่านี้ให้บริการด้านการส่งเสริม และสนับสนุนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน⁴⁴

⁴²A.F. ELLIS, ประสบการณ์การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของต่างประเทศ, (กรุงเทพฯ : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกระทรวงแรงงาน, 2548), หน้า26-42.

⁴³ วันทนี พันธุ์ประสิทธิ์และคณะ, รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน, 2542), หน้า52.

⁴⁴ คาซึฮากะ โทกิ, องค์กรอิสระที่เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานในประเทศต่างๆ, (กรุงเทพฯ : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกระทรวงแรงงานและธนาคารโลก, 2549), หน้า15.

โดย JISHA มีวัตถุประสงค์ คือ ประชาสัมพันธ์ สนับสนุนทางวิชาการ ส่งเสริม การรณรงค์ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการป้องกันอุบัติเหตุ เก็บรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลการสำรวจ และวิจัย ให้การศึกษาเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สนับสนุนโครงการสุขภาพ ส่งเสริม สถานที่ทำงานที่สะดวกสบาย และความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่ง JISHA จะเน้นกิจกรรม รณรงค์และสนับสนุนต่าง ๆ จัดทำสัปดาห์ความปลอดภัยและสัปดาห์อาชีวอนามัยแห่งชาติ ตลอดจนโครงการรณรงค์ปลอดภัยอุบัติเหตุ และขณะนี้เพิ่มความสนใจไปที่การพัฒนาระบบจัดการ สุขภาพและความปลอดภัยทางอาชีพ⁴⁵

ซึ่งหน้าที่หลัก JISHA ได้แก่⁴⁶

- (1) ส่งเสริมความพยายามของนายจ้าง สมาคมนายจ้างเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน
- (2) สร้างและออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการสนับสนุนด้านการศึกษาและ วิชาการ
- (3) กำหนดโครงการอบรมเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- (4) ให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค
- (5) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์เรื่อง OSH
- (6) ทำการสำรวจและวิจัยมาตรฐานของคณงานผู้สูงอายุ และระบบวิธีจัดการ OSH
- (7) การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
- (8) สำรวจเกี่ยวกับสารพิษและสารเคมี ทำโครงการเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ สะดวกสบาย และภารกิจอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล

โดยจุดมุ่งเน้นที่ชัดเจนคือ กิจกรรมการส่งเสริมที่มีเป้าหมายคือนายจ้างและองค์กรนายจ้าง และ เน้นที่การสนับสนุนการศึกษา วิชาการและการพัฒนาการอบรม บริการข้อมูล การสำรวจวิจัย ตลอดจนจัดทำสิ่งพิมพ์ การรณรงค์ปลอดภัยอุบัติเหตุเน้นที่การมีส่วนร่วมของคนงานทุกคน การ ส่งเสริมให้มีสถานที่ทำงานที่สะดวกสบาย และสุขภาพโดยรวมที่ดี นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ปัญหา OSH ให้แก่ธุรกิจ มีการสำรวจและตรวจวัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน วิเคราะห์สารพิษและ สารอันตรายด้วย กิจกรรมหลักอีกอย่างหนึ่งของ JISHA คือให้ความช่วยเหลือกิจการขนาดเล็ก และขนาดกลาง ความช่วยเหลือนี้อยู่บนพื้นฐานของการอบรมต่าง ๆ ให้บริการข้อมูลและการ บริการวิชาการ และเน้นความร่วมมือกับนานาชาติ ทั้งนี้รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ องค์กร OSH ของประเทศต่าง ๆ

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า10-11.

⁴⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า24-25.

โดยรายได้หลักของ JISHA มาจากการสนับสนุนจากรัฐบาลและเงินทุนชดเชย ประกันอุบัติเหตุ ซึ่งการจัดสรรเงินขึ้นอยู่กับกฎหมายที่กำหนดองค์กรของ APO เหล่านั้น โดยในปัจจุบัน JISHA ให้บริการอย่างกว้างขวางแก่อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมโครงการ OSH โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนงานของ JISHA อย่างเข้มแข็ง และได้รับการยอมรับจากภาคอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวางเห็นได้จากจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมประจำปี JISHA มีโครงสร้างองค์กรที่เข้มแข็ง และมีเครื่องมือหาทุนในการจัดโครงการและกิจกรรม แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการ OSH ของ JISHA รวมถึงวิธีการอบรมได้ถูกนำไปใช้อย่างมากขึ้นในอุตสาหกรรมต่าง ๆ การสนับสนุนของ JISHA ต่อกิจการขนาดเล็กและขนาดกลางได้ช่วยปรับปรุงสภาพอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของคนงาน ในประเด็นของไตรภาคี JISHA มีบทบาทนำในการสร้างความมั่นใจว่าคนงานจะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการความเสี่ยง และเร่งให้ระบบสอดคล้องกับมาตรฐานของต่างประเทศ⁴⁷

นอกจากการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยทั่วไปดังที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นแล้ว เพื่อให้สภาวะความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานมีการพัฒนาไปในทางที่ดียิ่งขึ้น รัฐบาลญี่ปุ่นได้จัดแผนงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของประเทศขึ้น โดยอยู่ในรูปของแผนงานภายในระยะเวลา 5 ปี คือ Industrial Accident Prevention Plan ซึ่งปัจจุบันอยู่ในช่วงเวลาของแผนฉบับที่ 10 (ครอบคลุมช่วง พ.ศ.2546-2550) โดยมีเป้าหมายคือ

- (1) ลดจำนวนคนงานที่เสียชีวิตโดยอุบัติเหตุจากงานให้ต่ำกว่า 1,500 คนต่อปี
- (2) ลดจำนวนอุบัติเหตุจากงานให้มากกว่า 20%
- (3) ลดกรณีเจ็บป่วยรุนแรงจากงาน เช่น โรคมะเร็งซึ่งเกิดจากงานที่ทำ
- (4) ลดโรคที่เกี่ยวข้องกับงาน เช่น ความเครียด คือ ความผิดปกติของสุขภาพเพราะทำงานมากเกินไป

เรื่องหนึ่งที่สำคัญลำดับต้น คือ ทำให้มีความมั่นคงในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยในธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งในธุรกิจนี้มีอัตราอุบัติเหตุสูงเมื่อเทียบกับธุรกิจขนาดใหญ่⁴⁸

⁴⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า58.

⁴⁸ A.F. ELLIS, ประสบการณ์การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานของต่างประเทศ, (กรุงเทพฯ : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกระทรวงแรงงาน, 2548), หน้า11-13.

นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยขึ้น เพื่อใช้เผยแพร่และใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานด้วย โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ Ministry of Health Labour and Welfare ซึ่งใช้มาตรการต่าง ๆ และกฎหมายเป็นคู่มือในการจัดทำระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ส่งผลให้มีกิจกรรมความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่เป็นระบบ ทำให้ระบบการจัดการเกิดประสิทธิผลต่อระบบภาคธุรกิจ เป็นเหตุให้ปัจจุบันทิศทางระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในประเทศญี่ปุ่นสามารถลดอันตรายที่ยังซ่อนเร้นอยู่ได้อย่างประสบความสำเร็จ⁴⁹

เมื่อเปรียบเทียบหน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศญี่ปุ่น กับ หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยพบว่า

ประเทศญี่ปุ่นมีกระทรวงแรงงานเพียงกระทรวงเดียวเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างในการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐด้วย และประเทศญี่ปุ่นยังมีมีหน่วยงานที่สำคัญอีกหน่วยงานหนึ่ง คือ หน่วยงานในรูปแบบสมาคม โดยมีอยู่ด้วยกันสองสมาคม ได้แก่ Central Association และ Association ซึ่งแตกต่างจากหน่วยงานของประเทศไทยที่จะให้ความสำคัญเฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น แต่เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐยังมีความซ้ำซ้อนในการทำงาน จึงทำให้การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อีกทั้งยังส่งผลให้ไม่สามารถสนับสนุนการบริหารจัดการของหน่วยงานภาคเอกชนหรือองค์กรในรูปแบบอื่น ๆ ได้ ทำให้หน่วยงานภาคเอกชนหรือองค์กรในรูปแบบอื่น ๆ ของประเทศไทยยังไม่สามารถทำงานได้อย่างเข้มแข็งเหมือนของประเทศญี่ปุ่น

แม้ Central Association (JISHA) จะถูกกำหนดโดยกฎหมายคนละฉบับกับกฎหมายที่กำหนดเรื่องการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน แต่อาจเป็นเพราะสถานะของ JISHA เป็นองค์กรอิสระ ซึ่งในทางปฏิบัติมักให้มีกฎหมาย

⁴⁹ ชัยยุทธ ขวลิตินธิกุล, โครงการศึกษาวิจัยการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการ, (กรุงเทพฯ : บริษัทเรียงสามกราฟฟิคดีไซน์จำกัด, 2546), หน้า 20-32.

จัดตั้งเป็นการเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายทั้งสองฉบับอยู่ในความดูแลของกระทรวงแรงงาน เหมือนกัน จึงไม่เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนขึ้น ซึ่งประเทศไทยก็มีความพยายามที่จะตราพระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานขึ้น เหมือนกัน แต่ยังคงอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

หน้าที่ตรวจสอบของประเทศญี่ปุ่นนั้นเป็นหน้าที่ของกระทรวงแรงงาน โดยมี การดำเนินงานโดยหน่วยงานเดียวอย่างครบวงจร ทำให้ได้มาตรฐานเดียวกันในการตรวจสอบ อีกทั้ง มีกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานฉบับเดียวทำให้ระบบ การตรวจสอบของประเทศญี่ปุ่นมีเอกภาพมาก การตรวจสอบจึงได้ประสิทธิผลสูง แตกต่างจาก การตรวจสอบของประเทศไทยที่มีหลายหน่วยงานทำหน้าที่ตรวจสอบ โดยอาศัยกฎหมายและ วิธีการตรวจสอบแตกต่างกัน ทำให้เกิดความสับสนและสิ้นเปลืองงบประมาณ

นอกจากนี้ประเทศญี่ปุ่นยังมีแผนงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการ ทำงานซึ่งคล้าย ๆ แผนงานภายในระยะเวลา 5 ปี และมีระบบการจัดการความปลอดภัยและ อาชีวอนามัยที่ส่งผลให้กิจกรรมความปลอดภัยและอาชีวอนามัยเป็นระบบด้วย โดยทั้งหมดอยู่ใน ความดูแลของกระทรวงแรงงาน ซึ่งทำให้การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สภาพแวดล้อมในการทำงานได้รับความสำคัญและเป็นระบบ แตกต่างจากประเทศไทยที่มี หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหลายหน่วยงานจึงทำให้ เกิดแผนงานหลายแผนงานและระบบหลายระบบ อีกทั้งการที่ยังไม่มีหน่วยงานหลักที่มีสถานะ เป็นกรมหรือเทียบเท่า ทำให้แผนงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการ ทำงานไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร แต่อย่างไรก็ตามได้มีความพยายามที่จะเสนอให้การบริหาร จัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานไว้ในนโยบายแห่งชาติหรือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้งานความปลอดภัยในการทำงานได้รับความ สำคัญแต่ก็ยังเป็นไปได้อยาก

หน่วยงานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ล้วนแล้วแต่มีผลต่อการ บริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้หน่วยงานและ กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศไทยยังมี ข้อบกพร่องอยู่ในบางส่วน ส่งผลให้การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สภาพแวดล้อมในการทำงานยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยสังเกตได้จากสถิติการบาดเจ็บ

และเจ็บป่วยจากการทำงานในประเทศไทยนั้นยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก แนวโน้มล่าสุดของการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และประเทศญี่ปุ่น ที่อาจจะทำให้ประเทศไทยสามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์ในอนาคตได้ ดังนี้⁵⁰

1. ความพยายามในการกำหนดกรอบกฎหมายระดับชาติในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งได้เริ่มขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เมื่อสหราชอาณาจักรตรากฎหมายอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน กฎหมายฉบับนี้เสนอให้ใช้แนวทางการทำงานแบบเอื้ออำนวยแทนวิธีการทำงานแบบดั้งเดิมที่ใช้กฎระเบียบเป็นหลัก ดังนั้นกฎหมายใหม่รวมทั้งนโยบายและแผนงานของสหราชอาณาจักร จึงเน้นการสนับสนุนในเชิงรุก ให้นายจ้างและลูกจ้างปฏิบัติงานตามความสมัครใจและมีการกำกับดูแลตนเอง
2. มีการบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานระดับชาติ เพื่อให้กิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานและอาชีวอนามัยมีความครอบคลุมและมีประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนกรอบกฎหมายในประเทศอุตสาหกรรมเกือบทุกประเทศ มีการสร้างความเข้มแข็งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการสร้างเอกภาพของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ มีความก้าวหน้าในระบบประกันสังคม รวมทั้งมีการรายงานการประสบอันตรายและการเจ็บป่วยของลูกจ้างทั้งหมด มีศูนย์วิชาการระดับชาติ ตลอดจนการมีบทบาทในเชิงบวกของกองทุนเงินทดแทน ควบคู่กับการเผยแพร่ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการประสบอันตรายและเจ็บป่วยในการทำงาน นอกจากนี้ยังมีการตั้งองค์กรอิสระในภาครัฐเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการให้แก่อุตสาหกรรมสำคัญ และกระตุ้นให้มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. การที่นายจ้างและผู้จัดการมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยการสนับสนุนของแผนงานและการรณรงค์ระดับชาติ อันเป็นที่พบเห็นกันทั่วไปในประเทศอุตสาหกรรม ซึ่งแสดงออกโดยการมีนโยบายที่ชัดเจนของบริษัทเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและอาชีวอนามัย โดยการสนับสนุนและการรณรงค์ระดับชาติ

⁵⁰ คาชืทาเกะ โทกิ, รายงานผลการศึกษากิจการบริหารจัดการความปลอดภัยในการทำงานและอาชีวอนามัยในประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกระทรวงแรงงาน, 2544), หน้า 45-46.